VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 154 — Vol. XXXVIII vuosikerta — Sudbury, Ontario — Lauantaina, jouluk. 31 p. — Saturday, Dec. 31, 1955

"Vuonna 1955 tapahtui käänne parempaan" sanoi Bulganin

Neuvostojohtajat arvostelivat edelleen siirtomaakomentoa ja -riistoa

Moskova. — Esittäessään raportin Intiaan, Burmaan ja Afganistaniin tekemästään matkasta, Neuvostoliiton pääministeri Nikolai Bulganin ja Neuvostoliiton kommunistipuolueen pääsihteeri Nikita Khrushchev korostivat Korkeimman Neuvoston istunnossa torstaina pitämissään puheissa, että vuonna 1955 tapahtui kansainvälisissä suhteissa käänne parempaan. Samalla kertaa he arvostelivat hyvinkin terävästi toisia kansoja sortavaa ja riistävää siirtomaakomentoa ja niitä jotka sekaantuvat toisten kansojen sisäisiin asioihin.

Pääministeri Bulganin korosti, että vuonna 1955 tapahtui käänne kansainvälisen jännitystilanteen laukeamisen hyväksi.

Pääministeri Bulganin sai myrskyiset suosionosoitukset Korkeimman Neuvoston istunnossa. Hän korosti, että ystävällisten suhteiden kehittyminen Intian, Burman, Afganistanin ja Neuvostoliiton välillä antaa suuren panoksen maailman rauhan hyväksi.

Bulganin sanoi, että Aasian maiden takapajuisuudesta lankeaa syy siirtomaakomennolle. Hän arvosteli ankarasti SEATO- ja Bagdad-liittoja siitä, että ne pyrkivät uudella tavalla jatkamaan siirtomaariistoa.

Bulganin esitti uudelleen, että valtojen pitäisi luopua aseistumiskilpailusta ja suostua atomi- ja rakettiaseiden kieltoon. Hän sanoi, että kansainvälisen jännitystilanteen laukeaminen on tapahtunut suurelta osalta Neuvostoliiton "ponnistelujen johdosta kansainvälisen rauhan ja kansojen turvallisuuden hyväksi.

"Jos Aasian maiden sosialinen ja poliittinen kehitys on ollut hidasta viimeksikuluneiden vuosisatojen aikana, se ei johdu Aasian kansoista, vaan siirtomaahallinnosta ... mikä 'perustuu' kansojen rosvoukseen ja tuomittomaan riistoon ...

"Me katsomme, että siirtomaajärjestelmä on häpeäksi nykyiselle ihmiskunnalle, ja että se ei sovi YK:n demokraattisiin periaatteisiin."

Kommunistipuolueen johtaja Khrushchev palautti länsimaiden valtiomiesten mieliin Neuvostoliitossa äskettäin suoritetun vetypommikokeilun selittäen, että Neuvostoliitto ei halua kerskua sotilasmahdillaan, mutta halusi selittää "räjäytetty vetypommi edustaa useita miljoonia tonneja tavallista räjähdysainetta ... ja sen voimaa voidaan vielä lisätä."

Khrushchev viittasi siihen kun eräissä länsimaiden lehdissä on arvosteltu hänen ja pääministeri Bulganinin Intiassa ja Burmassa pitämiä puheita, ja sanoi, että he eivät yrittäneetkään välttää "siirtomaakomennon jyrkkää arvostelua."

Korostaen sitä, että Neuvostoliiton, Intian ja Burman johtajien välillä "ei ole mitään erimielisyyttä rauhan asiaa koskevissa kysymyksissä" mr. Khrushchev sanoi:

"Useissa maissa meidän matkamme aiheutti joidenkin ihmisten keskuudessa vihamielisyyttä, minkä johdosta joudumme ilkeämielisten hyökkäyksien kohteeksi. Tämä pitää paikkansa erikoisesti Yhdysvaltoihin ja Britanniaan nähden.

"Tätä linjaa seurattiin, tai tarkemmin sanoen kaikuna toistettiin toisissa maissa, esimerkiksi Canadassa, missä mr. Pearson esitti lyhytnäköisen lausunnon.

"Meidät on tuomittu, meille on pidetty nuhdeaamoja ja meitä vastaan on kohdistettu muunkinlaista painostusta siksi kun me, heidän mielestään, olemme tehneet vääryyttä siirtomaajärjestelmälle, siksi kun me olemme ankarasti tuominneet siirtomaakomentoon perustuvan riiston ja ryöstön . . ."

(Mr. Pearsonin suhteen Khrushchevin uskotaan viitanneen ensinmainitun Ottawassa tekemään huomautukseen, että neuvostojohtajien puheet Intiassa ja Burmassa olivat "miltei loukkauksia kuulijainsa intellektualiamille.")

Tuomiten valtiosihteeri Dullesin ja presidentti Eisenhowerin Euroopan kansandemokraattisille maille lähettämät "joulutervehdykset" missä rukoillaan näiden kansandemokraattisten maiden "itsenäistymisen puolesta", mr. Khrushchev sanoi, että tällaisten lausuntojen esittäminen edustaa "julkeata toisten maiden sisäisiin asioihin sekaantumista. Tällainen menettely on vastoin Geneven henkeä" korosti Khrushchev ja lisäsi, "minä puhun vastenmielisesti tällä tavalla presidentti Eisenhowerista, jota minä kunnioitan."

Khrushchev selitti, että sosialistinen järjestelmä voittaa lopulta rauhanomaisessa kilpailussa, mutta "taistelussamme kommunismin puolesta me emme tule koskaan aloittamaan hyökkäyssotaa."

Kaivostyöläinen menetti henkensä

Timmins. — Viime torstaina sattui McIntyre Porcupine kaivoksessa onnettomuus, joka vei kaivostyöläisen hengen. Saftissa työskennellyt Fernand Charron putosi 600 jalkaa saftin pohjaan saaden surmansa. Onnettomuuden syynä oli se kun "bucketti" kaatui.

Kansan painostus vaikuttaa aina Vatikaaniin saakka

Sen johdosta paavikin kehoittaa kieltämään atomipommit ja niiden kokeilut

Lontoo. — Moskovan radiotiedossa viikon alkupuolella sanottiin, että paavin joulupäivän sanoma aseistariisumisesta antaa aiheen ottaa se huomioon. Italiankielisessä radiolähetyksessä sanottiin, että yleisesti eri maissa "kuultiin tyydytyksellä sitä osaa paavin puheesta, "jossa hän ilmaisi kannattavansa ydinaseitten kieltoa, atomikokeilun lopettamista ja asetarkastuksen järjestämistä."

Lähetyksessä sanottiin, että Vatikaanin asenne ei ole aina ollut sama ydinaseitten kieltoon nähden. Siinä huomautettiin Vatikaanin äänenkannattajan Osservatore Romanon kirjoittaneen 1949, että jos me vaadimme kieltämään atomipommien käyttämisen ja aseistuksen vähentämistä, "meiltä puuttuu järki".

Radiolähetyksessä sanottiin edelleen, että ei ole vaikea käsittää mikä syy on aiheuttanut muutoksen.

"Ryhtyä näinä päivinä kannattamaan atomiaseiden käyttöä ja vastustamaan aseistuksen vähentämisen valvontaa merkitsee sitä, että silloin asettuu avoimesti kansan tahtoa vastaan", sanottiin lähetyksessä.

Washington. — Presidentti Eisenhowerin sanottiin olleen huolestuneen paavin puheen siitä kohdasta, jossa hän kehoitti kieltämään atomipommikokeilut ja atomiaseet.

Ainoa kohta, mikä tyydytti häntä oli se, kun paavi ilmoitti kannattavansa presidentin ehdottamaa ilmatarkastusta. Neuvostohallitus on ilmaissut suostuvansa siihen ehdolla, että se yhdistetään aseistuksen vähentämiseen ja kauhunpommien kieltämiseen.

Amerikkalaisella oopperalla menestystä N-liitossa

Leningrad. — Amerikkalaisen ooperaseurueen ensi-illan menestys Gershwinin ooperan "Porgy and Bessin" esittämisessä näyttää takaavan oopperalle täydellisen menestyksen Neuvostoliitossa.

Viime tiistaina oopperan esityksen päätyttyä täällä olevassa Kulttuuripalatsissa 2,200 ihmistä seisaallaan osoitti yhtämittaa suosionosoituksia 10 minuutin ajan.

Moskovan radion taidekatsauksessa sanottiin esityksen olleen "suuren menestyksen".

Everyman Ooppera, joka on melkein kokoonpantu neekereistä, antaa Leningradissa kolmetoista esitystä, jonka jälkeen se matkustaa Moskovaan, jossa "Porgy and Bessin" esitys alkaa tammikuun puolivälissä.

Canada tehnyt muutoksia diplomaattikunnassa

Ottawa. — Keskiviikkona ilmoitettiin, että ulkoministeriö on nimittänyt Richard Plant Powerin, joka aikaisemmin on toiminut v:sta 1950 Lontoossa kauppa-asioiden neuvonantajana, lähettilääksi Venezuelaan.

Ulkoministeri Pearsonin ilmoituksessa sanotaan, että Ottawassa oleva Tanskan lähetystö ja Kööpenhaminassa oleva Canadan lähetystö korotetaan suurlähetystöiksi.

Kööpenhaminassa oleva Canadan nykyinen ministeri Herbert F. Feavor korotetaan lähettilääksi.

Venezuelan lähettilääksi nimitetty Bower ottaa palkkansa maaliskuussa ja nykyinen Venezuelassa oleva Canadan asioiden hoitaja H. G. Norman siirtyy Canadan pääkonsuliksi New Yorkiin.

Viikon aikana sai 28 surmansa tulipaloissa

Toronto. — Viime viikon perjantaista lähtien tulipalot Canadassa ovat aiheuttaneet vähintäin 26 kuoleman tapausta. Eilen julkaistussa uutiskatsauksessa osoitetaan, että viime perjantaista lähtien on joka päivä ollut tulipalojen aiheuttamia kuolemantapauksia. Tulipalojen uhreista 8 on ollut lapsia.

Viime torstaina 5 henkilöä, joista 2 oli lapsia, kuoli tulipaloissa Quebecissa, Saskatchewanissa ja New Brunswickissa.

Keskiviikkona kuoli kuusi lasta tulipaloissa Quebecissa ja Manitobassa. Maanantaina 4 henkilöä kuoli Quebecissa kun hotelli tuhoutui tulipalossa ja 11 henkilöä kuoli tulipaloissa viikon vaihteessa.

Prince Edward Island on ainoa maakunta, missä tulipalot eivät ole vaatineet uhria. Quebecissa oli 9 kuolemantapausta. New Brunswickissa, Manitobassa ja Ontariossa oli kussakin kolme kuolemantapausta. Saskatchewanissa, British Columbiassa ja Albertassa oli kussakin 2 kuolemantapausta ja Nova Scotiassa sekä Newfoundlandissa oli kummassakin 1 kuolemantapaus.

Nuori äiti ja hänen 4-vuotias poikansa paloivat kuoliaaksi viime torstaina farmikodissaan Wolseleyssa, Saskatchewanissa. Hänen miehensä pelasti itsensä ja 2-vuotiaan tyttärensä pakenemalla ikkunasta.

News Brunswickissa samana päivänä kuoli 19-vuotias poika kun hän tuloksetta yritti pelastaa 3-vuotiasta veljeään. Perheen 8 muuta jäsentä pelastui palavasta kodistaan.

Bonnin hallitus nimittänyt lähettiläänsä Moskovaan

Jos Moskova hyväksyy nimityksen ratkaisee se lopullisesti diplomaattisten suhteitten järjestämisen Länsi-Saksan ja N-liiton välillä

Bonn. — Täällä ilmoitettiin luotettavalta taholta keskiviikkona, että hallitus on nimittänyt nykyisen Turkissa olevan Bonnin hallituksen lähettilään Wilhelm Haasin lähettilääksi Moskovaan.

Sikäli kuin täällä tiedetään on viimeisten muutamien päivien aikana hallitus ryhtynyt kiireellisiin toimenpiteisiin saadakseen neuvostohallituksen hyväksymään tri Haasin nimityksen.

Hänen nimityksensä hyväksyminen käytännöllisesti katsoen lopullisesti toteuttaisi Moskovan ja Bonnin välisen diplomaattisten suhteiden järjestämisen, josta tehtiin sopimus viime syyskuussa.

Neuvostoliiton ensimmäinen Bonnin-lähettiläs on Valerian Zorin. Hän saapui tänne viime viikolla ja Neuvostoliiton lähetystön järjestämistä valmistetaan kiireellisesti.

Tri Haasin diplomaattinen ura alkoi v. 1924 ja on hän ollut Saksan lähettiläänä Pariisissa, Etiopian pääkaupungissa Addis Ababassa ja Hitlerin aikana Tokiossa. Hän toimi myöskin Kansainliitossa olevan Saksan valtuuskunnan sihteerinä.

Vuonna 1938 hän erosi diplomaattisesta toimestaan ja siirtyi yksityiseksi liikemieheksi Kiinaan.

Toisen maailmansodan jälkeen hän rupesi jälleen diplomaattiselle uralle.

Malakan rauhanneuvottelut ensi askel rauhaa kohti

Koska brittiläismielinen hallitus vaati Malakan patriootien ehdoitta antautumista neuvottelut katkesivat

Baling, Malakka. — Neuvottelut Malakan kommunistijohtajan Chin Pengin ja Malakan brittiläismielisen hallituksen pääministerin prinssi Abdul Rahmanin sekä Singaporen brittiläisen pääministerin David Marshallin välillä päättyivät torstaina tuloksettomasti.

Neuvottelut päättyivät tuloksettomasti koska Malakan hallitus vaati Malakan sissit antautumaan ehdoitta, joka olisi tarkoittanut kaikkien sissien joutumista brittiläismielisen hallituksen armoille.

Malakan kommunistipuolueen johtaja Chin Peng on palkittu Britannian urhoollisuusmitalilla toisen maailmansodan aikana käymästään taistelusta Japanin miehittäjäjoukkoja vastaan ja kutsuttiin osallistumaan Lontooseen voitonparaatiin.

Malakassa kehittyi ankara sota toisen maailmansodan jälkeen kun tuli kysymykseen maan hallituksesta. Malakan patriootit vaativat maan täydellistä itsenäisyyttä, jota brittiläiset vastustivat.

Chin Peng sanoi, että heti kun maassa demokraattisella tavalla valitaan hallitus ovat patriootit valmiit lopettamaan sissisodan brittiläisiä vastaan.

Malakassa on nykyään brittiläisten alaisena valittu lainlaatijakunta, jonka päätökset brittiläinen ylikomissioneri voi eitota.

Marshall torstaina vaati kaikkien sissien antautumista heti, jonka malakkalaiset hylkäsivät.

Keskiviikkona Rahman sanoi, että sissien tulee antautua ja alistua pidätettäväksi tutkimusta varten.

Malakkalaiset vastasivat: "Tutkimukset meidän uskollisuudestamme merkitsivät sitä, että meidän pitäisi antautua. Me emme koskaan antaudu ja me jatkamme taistelua vaikka viimeiseen mieheen."

Neuvottelut alkoivat keskiviikkona. Chin esitti malakkalaisten patriootien vaatimuksen, että he lopettavat avoimen taistelun brittiläisiä vastaan ehdolla, että Malakan kommunistipuolueelle annetaan toimintaoikeudet, taikka saada oikeus perustaa uusi puolue eli oikeus yhtyä johonkin toiseen puolueeseen.

Malakan brittiläismielinen pääministeri Rahman lähtee Britanniaan tammikuun 1 pnä neuvottelemaan Britannian siirtomaaviraston kanssa.

Siirtolaisuus Canadaan vähentyi v. 1955

Ottawa. — Kuluvan vuoden aikana siirtolaisuus Canadaan väheni huomattavasti. Siirtolaisdepartmentin ilmoituksen mukaan kuluvana vuonna väheni siirtolaisuus noin 30 pros. verrattuna viime vuoteen.

Kuluvan vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana saapui Canadaan 86,607 siirtolaista. Viime vuonna saapui Canadaan 154,000 siirtolaista, joista 126,853 saapui vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana.

Taisteluita käydään edelleen Algeriassa

Amerikkalainen elokuvayhtiö maksanut siitä kun sai filmata tahallisen murhan

Algeria. — Levottomuudet edelleenkin jatkuvat Algeriassa. Torstaina tiedoitettiin, että viimeisen 24 tunnin aikana 7 henkilöä on saanut surmansa ja 10 loukkaantunut levottomuuksissa eri puolilla Algeriaa.

Lähellä Marokon rajaa sissit avasivat tulen kahta ranskalaista tankkia vastaan, jonka johdosta kolme ranskalaista sotilasta haavoittui.

Monet ranskalaiset tilanomistajat ovat niin peloissaan levottomuuksien johdosta, että he muuttavat yöksi kaupunkeihin.

Pariisi. — L'Express, joka on entisen pääministeri Pierre Mendes-Francen äänenkannattaja, julkaisi torstaina Ranskan sisäministerin lausunnon, jossa paljastuu kuinka amerikkalaisen elokuvayhtiön Fox Movietonen filmaaja lahjoi Algeriassa ranskalaisen santarmin sitä varten, että sai filmata kuinka algerialainen ammutaan. Filmissä näkyy kuinka univormussa oleva sotilas takaapäin ampuu algerialaisen. Uhri kaatuu ja toinen mies hakkaa kivääri perällä uhria.

Uutisessa ei anneta tietoa elokuvayhtiön filmaajan enempää kuin santarminkaan nimistä. Uutisessa sanotaan, että filmaaja ja santarmi joutuvat syytteeseen.

Neljä lasta kuoli tulipalossa

Sault Ste. Marie, Mich. — Keskiviikkona sai surmansa Arthur Sevarnsin neljä lasta, kun heidän kotinsa, joka oli 60 mailia länteen täältä, paloi poroksi.

Lasten äiti sanoi, että tulipalon alkaessa oli hän naapurissa puhelimessa. Poliisit ja vapaaehtoiset siviilihenkilöt yrittivät pelastaa lapsia palavasta rakennuksesta, mutta eivät onnistuneet.

Kaksi canadalaista kuoli autorikossa Yhdysvalloissa

Smithfield, N. C. — Kaksi canadalaista sai surmansa kun heidän trokinsa syttyi palamaan törmättyään toisen trokin kanssa yhteen tiistai-iltana puolentoista mailin päässä etelään täältä.

Partiopoliisi ilmoitti, että surmansa saaneet olivat W. A. Allen ja Angus C. Reid, jotka olivat kotoisin Hamiltonista.

N-liitto valmis osallistumaan kansainväliseen tutkimustyöhön

Sen osallistuminen geofyysillisiin tutkimustöihin tulee olemaan erittäin tärkeä

Atlanta. — Tri Lloyd Berkner sanoi täällä keskiviikkona American Association for the Advancement Sciencen vuosikokouksen yhteydessä pidetyillä päivällisillä, että Neuvostoliiton taholta ollaan valmiita täydelliseen yhteistoimintaan kansainvälisen geofyysillisen vuoden aikana kun tutkitaan luonnonsalaisuuksia.

Tämä 44 kansakuntaa käsittävän suunnitelman huippukohta tulee olemaan v. 1957 heinäkuun 1. päivästä v. 1958 tammikuun 1. päivään, jonka välisenä aikana tieteellisiä välineitä kaikkialla maapallon eri kulmilla tullaan kohdistamaan eri tutkimuskohteisiin.

Tänä aikana aurinko tulee olemaan jatkuvan tutkimuksen kohteena tarkoituksella saada selville onko sillä mitään vaikutusta esim. sellaisiin kuin vuokseen ja luoteeseen, tulviin ja maanjäristyksiin.

Tri Berkner sanoi olevansa vakuuttunut siitä, että Neuvostoliiton yhteistoiminta on vilpitöntä. Hän sanoi, että suunnitelma tulisi tuottamaan huomattavan paljon vähemmän tuloksia, jos Neuvostoliitto ei olisi yhteistoiminnassa koska Aasia voi antaa vastauksen sellaisille arvoituksille, jotka ovat saattaneet geofyysikot ymmälle.

On tiedetty, sanoi hän, että vissetnä vuodenaikoina kerääntyy Aasian ylle useiden miljoonien tonnien ilmapaine, joka saa maapallon väräjämään, mutta tiedemiehet eivät tiedä mitä tämä aiheuttaa maailmanlaajuisessa mittakaavassa.

Berkner sanoi, että etelänavan alueen tutkiminen on hyvin suuri kysymys. "Me tiedämme enemmän kuusta kuin etelänapa-alueesta", sanoi Berkner. "Me emme vielä tiedä onko se hienon jääkerroksen peittämä suuri mannermaa vaiko paksujen jääkerroksien peittämiä pieniä saaria. Mutta me tulemme ottamaan siitä selvän."

36,000 kuollut liikennetapaturmissa USA:ssa

Chicago. — Tutkimukset osoittavat, että kuluvana vuonna Yhdysvalloissa on saanut surmansa melkein 36,000 ihmistä liikennetapaturmissa. Tämä on enemmän kuin mitä Yhdysvallat menetti Korean sodassa.

Ennen vuoden loppua uskotaan surmansa saaneiden määrän nousevan noin 38,000. Vuonna 1941 sai Yhdysvalloissa liikennetapaturmissa surmansa 39,939 henkilöä, joka on tähän saakka korkein määrä.

National Safety Council arvioi, että uudenvuoden pyhinä kuolee liikennetapaturmissa Yhdysvalloissa noin 420 henkilöä.

Californiassa sai kaikkein enimmän surmansa liikennetapaturmissa kuluvana vuonna. Joulunpyhät lukuunotettuna sai siellä surmansa 3,349 henkilöä kuluvan vuoden aikana.

Jäisten teiden takia liikenne häiriintyi

Toronto. — Keskiviikkona satoi vettä useissa eri osissa Etelä-Ontariota ja sen johdosta teille muodostui jääkerros. Sen takia sattui useita tapaturmia ja liikenne häiriytyi.

Kaikkiaan kuoli Ontariossa keskiviikkona 5 henkilöä liikennetapaturmissa.

Maakuntapoliisi kehoitti autoilijoita pysymään kotonaan ellei ole pakko lähteä matkalle ja samalla pyydettiin autoilijoita ajamaan korkeintaan 20 mailia tunnissa.

Sadottain työläisiä myöhästyi työstä liikennehäiriöiden takia. Jos sää muuttuu kylmemmäksi liikenne teillä tulee olemaan parempi.

Nasser ja Tito vakuuttavat työskentelevänsä kestävän maailmanrauhan puolesta

Kairo. — Jugoslavian presidentille Titolle tarjoamillaan päivällisillä Abdinen palatsissa keskiviikkona pääministeri Gamal Abdel Nasser sanoi, että Egyptin ja Jugoslavian ystävyyden sitoo yhtäläinen suhtautuminen kansainväliseen politiikkaan ja kaikkien valtioiden ehdottomaan itsenäisyyteen.

"Me olemme antaneet maailmalle tietää, että todellinen ja kestävä rauha voidaan vain saavuttaa silloin, jolloin jokainen maa — pieni taikka suuri — saa elää omaa elämäänsä, suunnitella oman politiikkansa ja ottaa oma kantansa asioihin nähden", sanoi Nasser.

"Meidän päätöksemme seurata tätä periaatetta ei perustu kansallisten intressien ahdasmieliseen tulkintaan, vaan se perustuu rehelliseen ja vakavaan haluun auttaa kansainvälistä yhteisymmärrystä."

Sanomassaan Egyptin kansalle keskiviikkona Tito viittasi samanlaisiin aatteisiin, jotka hän sanoi olevan "perustan yhteisymmärrykselle ja yhteistoiminnalle kaikilla aloilla sekä ystävyydelle Egyptin kansan kanssa".

Tito sanoi, että hänen vierailunsa Egyptissä antaa hänelle tilaisuuden "vaihtaa mielipiteitä molempia puolia koskevista ongelmista pääministeri Nasserin ja hänen tunnettujen työtovereittensa kanssa".

Tito ei selittänyt mitä nämä yhteiset ongelmat ovat. Huhutaan, että kaksi johtomiestä keskustelee myöskin Palestiinan ongelmasta. Julkisissa puheissa ei mainittu mitään Palestiinasta, mutta seuraavaa Nasserin puheen kohtaa pidetään epäsuorana viittauksena siihen:

"Mikä hyvänsä ratkaisu, jossa ei oteta huomioon kansan laillisia oikeuksia, on epäoikeutettu ja siitä syystä se ei voi olla sopusoinnussa kestävän rauhan kanssa."

Tätä pidetään viittauksena Palestiinaan, sillä se on ainoa suurimpia kansainvälisiä kysymyksiä mikä ei ole ratkaistu ja joka koskee suoraan Egyptiä.

Kolme lasta paloi kotinsa mukana

St. Pierre, Man. — Joulukuun 28 päivän aamuna paloi George Arpinin kaksikerroksinen asuinrakennus ja sen mukana Arpinien kolme poikaa, joiden iät vaihtelivat 3-5 vuoden välillä.

Tulipalon uskotaan saaneen alkunsa lämmitysuunista ja alkoi se aamulla sen jälkeen, kun Arpin, joka on trokinajuri, oli palannut aikaisin aamulla tekemältään ajomatkalta uudelleen nukkumaan. Noin puoli kahdeksan aikana aamulla hän heräsi siihen, että huone oli täynnä savua. Hän ja hänen vaimonsa sekä 2 vuoden ikäinen tytär, sekä 6 ja 9 vuotiaat pojat, jotka nukkuivat alakerrassa, pelastuivat palosta alusvaatteissaan. Samoin pelastui ikkunasta hyppäämällä toisessa kerroksessa nukkunut 10-vuotias poika, mutta kolme nuorempaa paloi asunnon mukana.

Yhdysvaltalainen kersantti palasi Itä-Berliinistä

Berliini. — Yhdysvaltalainen ilmavoimien kersantti, joka oli Itä-Berliinin poliisin pidättämänä 24 tuntia, palautettiin Länsi-Berliiniin, jouluk. 28 päivänä.

Itä-Berliinin poliisiviranomaiset ilmoittivat, että kersantti Mike Kliman pidätettiin auto-onnettomuuden aiheuttamisen takia ja syystä, että hän silloin oli juovuksissa. Kersantti oli Itä-Berliinissä vierailemassa vaimonsa vanhempien luona.

B. C:n mineraalituotanto kuluvana vuonna

Victoria. — B. C:n mineraalituotannon v. 1955 arvioidaan nousevan $174,500,000, mikä on vain hiukan vähemmän kuin vuonna 1951 saavutettu ennätys. Tuotannon arvo on noin 20 miljoonaa dollaria suurempi kuin viime vuoden tuotannon arvo.

VIIME TIEDOT

Fort William. — Fort Williamin kaupunginvaltuusto päätti kuluvan viikon alussa pitämässään kokouksessa antaa joulukuun 23 päivänä liikenneonnettomuudessa kuolleen James Breggin leskelle kaikki ne tulot, joita saadaan parkkausmittareista joulukuun 24—31 päivän välisenä aikana.

Ehdotuksen teki pormestari Badanai. Fort Williamissa ei tätä kuolemantapausta ennen saanut liikenneonnettomuuksissa surmansa ketään 629 päivän aikana.

Toronto. — Tulipalo aiheutti suuria vahinkoja täällä perjantaina eräässä postirakennuksessa. Tulipalo keskeytti liikenteen pitkäksi aikaa rakennuksen lähellä. Tulipalon aiheuttamat vahingot arvioidaan $350,000.

Penetanguishine. — Juna ajoi perjantaina täällä ylikäytävällä auton päälle, jonka johdosta paikalla kuoli kolme ihmistä ja neljäs loukkaantui niin pahoin, että hän kuoli pian sairaalaan saapumisen jälkeen.

Saskatoon. — Saskatchewanin maa- ja metsädepartmentin riistojaoston toimesta ryhdytään ensi tiistaista alkaen tappamaan susia maakunnan pohjoisosassa. Useita lentokoneita käytetään susien metsästyksessä.

Metsästyksen tarkoituksena on suojella niitä karibulaumoja, joita nykyään saapuu pohjoisilta alueilta etelämpänä oleviin metsiin talvehtimaan.

Hallituksen tulot korkeammat viime vuoteen verraten

Ottawa. — Tulojen lisääntyminen 4 pros. korkeammiksi kuin viime vuonna antoi rahaministeri Harrisille tilaisuuden ilmoittaa perjantaina, että kuluvan tilivuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana oli tulot $105,600,000 korkeammat kuin menot.

Viime vuonna vastaavaan aikaan olivat hallituksen tulot $91,700,000 suuremmat menoja.

Yleensä ollaan sitä mielipidettä, että budjettivajaus ei tule olemaan $160,000, tilivuoden päättyessä huhtikuun viimeisenä päivänä, kuten rahaministeri tilivuoden alussa arveli.

Marraskuun loppuun mennessä oli hallituksen tulot $2,714,000,000 ja menot $2,609,000,000. Korporatioveroista saatiin $2,538,700 eli 3.4 pros. enemmän kuin viime vuoden vastaavaan aikaan.

Marraskuussa yksistään saatiin tuloja $354,300,000 ja tulot olivat $14,121,000 enemmän kuin menot.

Kuluvan tilivuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana palkoista vähennetyt tuloverot olivat 3.6 pros. korkeammat kuin viime vuoden vastaavalla ajalla. Tämä osoittaa yhdeltä puolelta, että palkannauttijoiden lukumäärä oli suurempi kuin viime vuonna vastaavalla ajalla ja myöskin sen että palkat ovat korkeammat.

Tuloverojen periminen, muista kuin palkoista, laski siitä syystä koska farmareiden tulot olivat alentuneet.

Tulliverot kohosivat kaikkein huomattavammin. Kahdeksan kuukauden aikana kerättiin niistä $304,988,000 eli 19 pros. enemmän kuin viime vuoden vastaavalla ajalla. Valmisteveroa tupakasta ja juomista perittiin sanottuna aikana $172,889,000 eli 8.9 pros. enemmän kuin 1954 vastaavalla ajalla.

Myyntiverot nousivat $402,168,000, joka oli 2.8 pros. korkeampi kuin viime vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden tulot myyntiverosta.

Tulvat laskevat USA:n lännellä

41 henkilöä tiedetään hukkuneen tulvissa ja taloudelliset vahingot yli $150,000,000

San Francisco. — Eräillä tahoilla alkaa on lievittänyt tulvatilannetta Californian pohjoisosassa ja Oregonin eteläosassa. Oregonissa laski vesi huomattavissa joissa ja kuolleiden lukumäärä Californiassa tiedettiin tiistai-iltaan mennessä nousseen 29 ja Oregonissa 12 henkilöön. Kuolleitten lukumäärä voi vielä nousta.

Epävirallisen arvion mukaan taloudelliset vahingot kohoavat yli $15,000,000. Tilannetta pidetään edelleenkin vaarallisena Stocktonissa, joka on satamakaupunki 70 mailia täältä sisämaassa. Korkea vuoksi voi aiheuttaa sen, että tulva voi levitä Stocktonin alueella.

Empire Track-saari joutui kokonaan tulvan peittoon, mutta vielä ei tiedetä hukkuiko ketään sen asukkaista.

Täällä on ennustettu, että uudenvuodenpäivänä aika-ajoittain Californian pohjoisosissa tulvatilanne jatkuu mutta ei eteläosissa.

Myrsky alkoi tk:n 15. pnä ja kuiden päivänä aikana satoi miltei keskeymättä. Säätiedoitustoimisto ilmoitti tiistaina, että viime viikolla satoi 31 tuumaa Californian pohjoisosan rannikkoalueella. Tulvan ollessa pahimmillaan oli yli 1,000,000 eekkeriä maata tulvan peitossa.

RUT
MELIA
LA
ODEN
ISSIT
ILLA
LLA
pnä
NAT
A!
LTD.
Sudbury
alle
lbs. 4.60
lbs. 4.40
lbs. 2.25
lbs. 4.15
lbs. 2.15
lbs. 3.95
lbs. 2.10
ELUS
Puhelin
5-6421

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Vuoden vaihtuessa

Vanha vuosi on päättymässä ja uusi vuosi tulossa. Mitä voidaan sanoa kuluneen vuoden saavutuksista ja uuden vuoden mahdollisuuksista?

Kotimaassamme Canadassa on kuluneen vuoden aikana saatu kokea talouselämän vilkastumista. Totta on että tämä talouselämän vilkastuminen tapahtui valtiovallan siunauksen saaneen "pienen" inflaation myötävaikutuksella, josta on vaara kehittyä yhteiskunnalliinen hirviö. Tämä sellaisenaan kuvaa ns. yksityisyritteliäisyyteen perustuvan yhteiskuntamuodon nykyistä tilaa, ei vain Canadassa vaan kaikkialla muuallakin.

Mutta vaikka kuluneen vuoden aikana tapahtunut hetkellinen nousu vuoden 1954:n talouskriisistä onkin tervehdittävällä tavalla elvyttänyt ekonomiaamme, niin se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että työttömyys- ja kriisivaara olisi torjuttu. Päinvastoin on runsaasti merkkejä siitä, että tämänkin talven aikana on pahimpana aikana ehkä puolisen miljoonaa työtöntä — ja että vissit tavarat kasaantuvat edelleen varastohuoneisiin ellei ryhdytä tehokkaampiin toimenpiteisiin kauppasuhteiden laajentamiseksi sosialististen maailmanosan maiden kanssa.

Kuluneen vuoden aikana on tapahtunut muutakin huomattavaa edistystä. Palauttakaamme mieliimme vain se tosiasia, että Canadan kaksi suurinta ammattiyhdistyskeskusta on tehnyt kaikki käytännölliset valmistelut ammattiyhdistysliikkeemme rivien yhdistämiseksi. Toisaalta saatiin voimaan eräitä parannuksia työttömyysvakuutuslakiin. Liittohallitus ja maakuntahallitukset on saatu, vaikka vielä tuloksettomaan neuvonpitoon kansallisen terveysvakuutuksen suhteen jne.

Kaikki tämä edistys on tapahtunut työläisten, farmarien ja keskiluokkalaisten jatkuvan toiminnan ja taistelun perusteella, mikä sellaisenaan innoittaa ja vaatii meitä tehostamaan kaikkikäsittävää työväenliikkeen toimintaa tulevan vuoden aikana.

* * *

Kansainvälisellä areenalla on — kiitos rauhanpuolustajain peräänantamattomalle työlle — kuluneen vuoden aikana saavutettu vieläkin suurempaa edistystä. Genevessä pidetyn neljän suurvallan "korkeimman" portaan neuvottelun tuloksena on maailman rauhaa uhannut kova jännitystilanne huomattavasti lieventynyt.

Taantumuksen ja sodanlietsojain epäonnistuneista yrityksistä huolimatta "Geneven henki" elää ja vaikuttaa hyvin voimakkaasti tämän vuodenvaihteen aikana.

Eikä kysymys ole vain "sovinnollisemmasta ilmapiiristä" ja siitä, että eri maiden valtiomiehet ovat päässeet neuvottelujen alkuun, sillä kuluneen vuoden aikana päästiin onnellisesti ratkaisuun monissa tärkeissä kysymyksissä. Mainittakoon näistä suurimerkityksellisistä kansainvälisistä tapahtumista muutamia:

1) Neuvostoliiton ja Saksan liittotasavallan (Länsi-Saksan) kesken on tehty sopimus diplomaattisten ja kaupallisten suhteiden palauttamisesta; 2) Neuvostoliiton ja Saksan Demokraattisen Tasavallan (Itä-Saksa) kesken on tehty sopimus mikä myöntää täyden itsenäisyyden Itä-Saksalle 3) Neuvostoliiton ja Suomen välinen ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäinen avunantosopimus pidennettiin kahdeksikymmeneksi vuodeksi samalla kun Neuvostoliitto palautti ennen määräaikaa Porkkalan takaisin Suomelle ja 4) Canadan aloitteesta ja Neuvostoliiton joustavan esiintymisen perusteella hyväksyttiin YK:n jäsenyyteen 16 maata, mukaanlukien Suomi.

Kuten sanottu, nämä ovat suurimerkityksellisiä sopimuksia. Ne ovat vaikuttaneet jo kansainvälisen jännitystilanteen lieventämiseen. Samalla ne ovat osoituksena siitä, että vielä ratkaisematta olevat suuret kiistakysymykset voidaan sopia, jos on hyvää tahtoa kummallakin puolella ja riittävästi painostusta oikeudenmukaisten ratkaisujen hyväksi.

Totta tietenkin on, että kansainvälistä poliittista ilmapiiriä myrkyttää vieläkin sellaiset suurpulmat kuin kysymys atomiaseiden kieltämisestä, Saksan yhdistäminen, aseistuksen vähentäminen ja YK:n jäsenoikeuksien Kiinalle palauttaminen.

Mutta kuluneen vuoden aikana saavutetut suuret voitot osoittavat, että kansainväliset kiistakysymykset voidaan ratkaista neuvottelupöytien ääressä. Ihmiskunnan suuri enemmistö vaatii jo selvästi, että sotavarustelujen, jatkamisen asemesta on päästävä rauhanomaiseen rinnakkaiseloon sosialististen ja kapitalististen maiden kesken. Kuluneen vuoden edistystä voidaankin ehkä parhaiten ymmärtää silloin jos palautamme mieleemme, että vielä vuosi sitten rauhanomaisesta rinnakkaiselosta puhuivat Neuvostoliiton valtiomiesten lisäksi vain työväenlehdet ja aktiiviset rauhanpuolustajat. Vielä kaksi vuotta sitten leimattiin armotta "kommunisteiksi" kaikki, jotka puhuivat rauhanomaisesta rinnakkaiselosta? Mutta nyt sitä puhuu, ei vain oma ulkoministerimme Lester B. Pearson, vaan myös kuningatar Elizabeth ja Roomalaiskatolisen kirkon paavi vähemmän tunnetuista yksilöistä puhumattakaan!

* * *

Me volmme siis luottamuksella lähteä uudelle vuodelle. Me tiedämme, että edessämme on paljon ja monitahoisia ongelmia. Kotimaassa tulee lähitulevien kuukausien aikana olemaan työttömyyttä ja ainaista pelkoa uhkaavasta talouskriisistä. Meidän täytyy ponnistella kaikin käytettävissä olevin keinoin kansallisen terveysvakuutuslain laatimisen ja vanhuudeneläkkeen parantamisen puolesta. Meidän täytyy tehostaa vaatimusta ulkomaakauppamme laajentamiseksi sinne, mistä on suuria markkina mahdollisuuksia löydettävissä. Ennenkaikkea meidän tulee korostaa sitä, että valtiovallan velvollisuus on entistä paremmin huolehtia Canadan omista eduista, huolimatta siitä vaikka se aiheuttaisikin joskus nurinaa niiden ulkomaalaispiirien taholta jotka haluavat pitää canadalaisia "veden kantajina ja puiden hakkaajina".

Kansainvälisellä areenalla on jatkettava määrätietoista työtä rauhanomaisen rinnakkaiselon periaatteen mukaisesti atomiaseiden kieltämisen ja aseistariisumisen hyväksi sekä muiden kansainvälisten ongelmien rauhanomaisen ratkaisun juudattamiseksi.

Tässä eteenpäin katsovassa ja tulevaisuuden sekä ihmisen loppuliseen voittoon luottavassa mielessä toivotamme kaikille hyvää tarkoittaville maanmiehillemme ja erikoisesti lehtemme lukijakunnalle onnellista uutta vuotta.

Farmivelat lisääntyvät Yhdysvalloissa

Ithaca, N. Y. — Yhdysvaltain farmarien kiinnityslainat (morketit) ovat nykyään 8.2 biljoonaa dollaria. Kiinnityslainat kasvavat säännöllisesti 500 miljoonalla dollarilla vuodessa, sanotaan Cornell yliopiston toimittaman tutkimuksen raportissa.

New Yorkin valtion, joka on maitotalousvaltio, farmarien morketit edustavat 3 pros. koko maan kokonaismäärästä. Ne lisääntyivät sitten viime vuoden 14 miljoonalla dollarilla ja ovat nyt yhteensä 225 miljoonaa dollaria.

Maanlaajuisessa mittakaavassa farmimorketit lisääntyivät ennen toista maailmansotaa vallinneesta alhaisesta määrästä 4.8 biljoonasta dollarista v. 1946 jälkeen 8.2 biljoonaan dollariin tänään.

Samaan aikaan selitetään farmien kiinteimistöarvon nousseen 62 biljoonasta 91 biljoonaan dollariin.

Tim Buck lähtenyt ulkomaamatkalle

Toronto. — LPP:n kansallinen keskuskomitea tiedoitti täällä viikon vaihteessa, että mainittua puoluetta on pyydetty lähettämään veljesedustajan Neuvostoliiton kommunisti puolueen kahdenteenkymmenenteen kongressiin, mikä kokoontuu Moskovassa helmikuun 14 pnä 1956.

Puolueen kansallinen johtaja Tim Buck on valittu tähän tehtävään ja hän on jo lähtenyt Euroopan matkalle, minkä yhteydessä hän vierailee useissa maissa.

Miten toimii maailman ensimmäinen atomikäyttöinen sähkövoimalaitos?

ATOMIAIKAAN SIIRRYTTÄESSÄ

Heinäkuun 27. päivänä 1954 aloitti Neuvostoliitossa toimintansa maailman ensimmäinen atomikäyttöinen sähkövoima-asema. Sen hyötyteho on 5,000 kW. Atomikäyttöinen sähkövoima-asema on nyt ollut toiminnassa yli vuoden. Olemassaolonsa ensimmäisen vuoden aikana on se tuottanut lähes 15 miljoonaa kWh sähköenergiaa. Voima-asema on kytketty korkeajänniteverkostoon ja se antaa virtaa kaupungeille ja kylille.

Atomikäyttöisen voima-aseman ovat suunnitelleet lukuisat neuvostospesialistit. Sen piirustuksia ovat laatineet ja toteuttaneet fyysikot ja kemistit, kone- ja lämpöteknologit, arkkitehdit ja rakennusinsinöörit sekä monien muiden erikoisalojen edustajat. Asemaa koskevan, yksityiskohtaisia tietoja sisältävän selonteon esittivät neuvostotiedemiehet D. I. Blohintsev ja N. A. Nikolajev elokuussa 1955 Genevessä pidetyssä atomienergian rauhanomaista sovellutusta koskevassa kansainvälisessä tieteellisteknillisessä konferenssissa, jolloin he esitelmöivät aiheesta "SNTL:n ensimmäinen atomikäyttöinen sähkövoima-asema ja atomivoimatuotannon kehittämistiet".

Genevessä järjestetyssä näyttelyssä oli myöskin näytteillä Neuvostoliiton atomikäyttöisen sähkövoima-aseman pienoismalli mittakaavassa 1:40 sen luonnollisesta koosta, niinikään esitettiin täällä varta vasten laadittu aseman toimintaa selostava elokuva.

Näinollen Neuvostoliitto saattoi koko maailman tietoon maailman ensimmäisen atomikäyttöisen sähkövoima-aseman rakennuksia ja toimintaa koskevat tiedot.

Tutustukaamme mekin tähän asemaan.

Olemme juuri saapuneet vaalean kolmikerroksisen rakennuksen eteen. Se muistuttaa ulkoapäin enemmän koulua kuin teollisuuslaitosta jäykän uusklassillisine arkitehtoonisine muotoineen. Rakennusta ympäröivät puut ja kukkaistutukset. Savua ja nokea ei näy eikä kukaan kuljeta tänne minkäänlaista tavaraa eikä täällä myöskään ole näkyvissä polttoainevarastoja.

Mikään ei muistuta siitä, että tämän vaatimattoman rakennuksen seinien sisäpuolella on sovellutettu käytäntöön ihmiskunnan parhaaksi tehtyä suurta tieteellistä keksintöä. Vain osoitekilven kultakirjaiminen teksti "SNTL:n tiedeakatemian atomikäyttöinen sähkövoima-asema" muistuttaa meitä siitä, että olemme nyt astumassa atomiaikaan tutustuaksemme tulevaisuuden voimansaantiin.

ATOMIMIILUN SYDÄN

Sähkövoima-asema sijaitsee kolmessa rakennuksessa Oikealla on höyrygeneraattorihalli, vasemmalla muuntaja-asema, mistä voimavirran jakelu alkaa, ja keskellä edessämme on varsinainen kolmikerroksinen rakennus, jonka pääoven edessä seisomme. Tässä rakennuksessa sijaitsee atomimiilu — aseman sydän, jollaista ei ole milläån muulla voima-asemalla koko maailmassa.

Mitä tässä miilussa oikein tapahtuu? Täällä ei polttoaineena käytetä hiiltä eikä naftaa vaan metallia — uraania. Uraaniatomin ytimellä on kyky jakaantua, hajota hiukkasiksi. Tämän prosessin yhteydessä vapautuu valtavasti lämpöenergiaa, jota käytetään sähkövirran tuottamiseen.

"Palaminen" tapahtuu atomimiilussa ilman tulta ja liekkiä. Toisenlaiset voimat aikaansaavat täällä lämmön. Mitkä? Tähän kysymykseen vastaamista varten on meidän ensin selostettava niitä ihmeellisiä muutoksia, joita tapahtuu atomireaktorissa sekä selostettava sen rakennetta.

Atomit ovat siinä määrin pieniä, ettei niitä voida nähdä kaikkein voimakkaimmallakaan mikroskoopilla. Kuitenkin on ihminen päässyt perille atomin rakenteesta. Tieteellisesti on todettu, että atomi muodostuu hiukkasista, joilla on positiivinen taikka negatiivinen sähkövaraus. Atomista onnistuttiin aluksi erottamaan häviävän pieniä negatiivisesti ladattuja sähkövarauchiukkasia (perusrakennusosia) elektrooneja. Sen jälkeen keksittiin, että atomiydin rakentuu positiivisista hiukkasista eli protooneista ja havaittiin että atomiydin, joka on positiivisesti varattu, on raskaampi sitä kiertäviä kevyitä hiukkasia eli elektrooneja.

Sähkömagneettsia ilmiöitä tutkittaessa saatettiin aineiden radioaktiivisuuden yhteydessä mutkikas kokonaisuus, jonka sisällä tapahtuu omalaatuisia fysikaalisia prosesseja ja itse atomiytimen rakenne on hyvin monimutkainen. Eräät alkuaineet kuten uraani, torium ja radium säteilevät näkymättömiä säteitä ja näiden alkuaineiden ytimet muuttuvat toisiksi, rakenteeltaan yksinkertaisempien alkuaineiden ytimiksi, jotka ovat rakenteeltaan lujempia. Tätä jakaantumista tutkittaessa tiedemiesten onnistui todeta, että kaikkien atomien ytimet rakentuvat protooneista, jotka ovat varaukseltaan positiivisia ja neutroonesta, jotka ovat sähköttömiä. Tieteen onnistui vihdoin kehittää keinotekoista radioaktiivisuutta. Niinpä neutroonien avulla saatiin uraanin atomiydin jakaantumaan, jolloin siitä sinkoaa tavattomalla nopeudella hiukkasia, jotka muita atomeja kohdatessaan kiihdyttävät niiden liikettä ja aikaansaavat metallisen uraanin kuumenemisen. Tutkimukset osoittivat, että ydinreaktiossa syntyy yhtä jakaantuvaa ydintä kohti yhdestä kolmeen neutroonia. Tällä tosiseikalla on ratkaiseva merkitys atomienergian hyväksikäytössä. Jos uraanin ytimen jakaantuessa kahden uuden ytimen lisäksi muodostuu vielä 1—3 neutroonia, niin nämä neutroonit voivat taasen puolestaan yhtyä uraanin muihin ytimiin, jotka tällöin jakaantuvat muodostaen tällöin jo kaksinkertaisen määrän neutrooneja ja viimeksimainitut saattavat edelleen jatkaa reaktiota.

Neutroonien lukumäärä ja jakaantuvien ytimien lukumäärä kasvaa jatkuvasti. Samalla kasvaa myöskin vapautuneen energian määrä, joka voi tulla valtavan suureksi sillä koko reaktioprosessi tapahtuu tavattoman nopeasti. Edelläselostettua ydinreaktiota kutsutaan ketjureaktioksi.

Uraanista ketjureaktion yhteydessä vapautuvalla energialla on valtava teho. Yhdestä uraanikilosta voidaan vapauttaa lähes 20 miljardia kilokaloriaa lämpöä, ts. noin kolme miljoonaa kertaa enemmän kuin mitä voidaan saada yhden hiilikilon polttamisesta.

ATOMIMIILUN ÄÄRESSÄ

Minkälainen on atomimiilun rakenne ja missä tapahtuu ketjureaktio? Päästäksemme perille tästä astumme sähköaseman keskusrakennukseen ja tutustumme päähalliin, johon reaktori on sijoitettu. Tähän halliin johtaa käytävä, joka päättyy kapeaan oveen. Siitä kujettuamme joudumme mutkittelevaan, ahtaaseen käytävään, joka muistuttaa juoksuhautaa. Käytävän mutkitteleva muoto estää säteilyn suoravilvaisen pääsyn kuten juoksuhaudan sik-sak-mainen muoto suojaa luodin lennolta. Tässä labyrintissa edetessämme me ylitämme kaksi metriä paksun betoniseinämän, joka ympäröi päähallia. Vielä muutamia poimuttelemisia ja me päädymme pienehkölle parvekkeelle, joka sijaitsee päähallin yläpuolella. Vastapäisellä seinällä on lattiaan upotettu suuri, sektoreista kokoonpantu valurautainen kiekko, jolle voi laskeutua portaita myöten. Nyt olemmekin uraani-grafiittireaktorin yläosalla. Terveydelle vaarallisen säteilyn vuoksi emme kuitenkaan pääse katsomaan mitä atomimiilun sisässä tapahtuu. Saamme kuitenkin aseman insinöörien selitysten perusteella käsityksen miilun rakenteesta. Reaktori on syvällä, suojaavan kannen alla, joka suojaa meitä ihmisille vaaralliseita radioaktiiviselta neutroonien ja gamma-säteiden säteilyltä, jota kehittyy ketjureaktion aikana. Atomimiilu on yläpuoleltaan peitetty muutamilla valurauta- ja grafiittikerroksilla. Itse reaktori on suljettu ilmatiiviisti sylinterin muotoiseen teräslieriöön, joka lepää betoniperustalla. Lieriö on täytetty grafiittimassalla. Grafiitin palamisen estämiseksi on lieriöön pumpattu heliumia (taikka typpeä). Reaktoria ympäröi metrin paksuinen vesikerros ja kolmen metrin paksuinen betoniseinä.

Tavallisella maasähkövoima-asemalla hiilet heitetään suoraan kattilän tulipesään. Neuvostoliiton atomikäyttöisellä sähkövoima-asemalla urani lasketaan reaktoriin erikoisella laitteella. Se. päästetään tankojen päissä niin sanottuihin työkanaviin, jotka ovat silinterin muotoisia ja keskimmäiseen grafiittikerrokseen ulottuvia lieriöitä. Reaktoriin lasketaan 128 tankoa, joiden päissä on uraanilataus vastaaviin reaktorin työkanaviin. Jokainen uraanitanko on seitsemän metrin pituinen ja sen alaosassa on 170 sm:n pituudelta uraani-isotooppi 235:ttä. Asia on nimittäin siten, että uraanin, kuten kaikkien muidenkin alkuaineiden atomit ovat eripainoisten osa-aineiden seoksia, jotka eroavat massansa suhteen ja näitä osia nimitetään saman aineen isotoopeiksi. Niinpä esimerkiksi on uraani 238 (luku osoittaa että tällaisen atomin paino on 238 kertaa vedyn atomin painoa suurempi), uraani 235 ja uraani 234, joista parhaimmat jakaantumisominaisuudet on uraani 235:llä. Neuvostoliiton atomikäyttöisen sähkövoima-aseman reaktorissa käytetään keinotekoisesti rikastettavaa uraania, joka sisältää 5 pros. uraani 235:ttä.

Uraanirikastetangot ovat rakenteeltaan ohutseinäisiä teräsputkia, joissa kiertää vesi, joka tulee putkeen kanavan yläpäässä olevasta tulo- ja poistoaukosta, virtaa putkea pitkin alaspäin ja palaa takaisin huuhdellen täten uraanirikastetangossa olevan uraanin pintaa. Reaktoriin upotetut tankojen uraanirikastetta sisältävät alapäät muodostavat atomimiilun aktiivisen syöhykkeen, jonka korkeus on 170 sm ja halkaisija 150 sm. Aktiivista vyöhykettä ympäröivät vapautuvien neutroonien grafiitthidastajat, jotka vaimentavat neutroonien iskuja.

Aina sadan vuorokauden päästä vaihdetaan osa atomimiiluun upote... tuista tangoista. Uudet tankovarre... jotka uusittuine uraanilatauksine... ovat valmiita vaihdettaviksi kulune... siin riippuvat täällä päähallissa pit... kin seiniä kätkien itseensä säteily... energiaa, joka nyt on ikäänkuin "un... tilassa". Päähallissa olevat uraani... tangot ovat kuitenkin täysin vaa... rattomia ja niitä voi käsin kosketella... Niissä piilevä valtava voima ilmaan... tuu toimintaan vasta sitten, ku... määrätty määrä tankoja lasketaan... määrätyssä järjestyksessä pystysuun... taisiin aukkoihin, joista alkavat työ... kanavat. Päähallissa nähtävät ydin... tangot muodostavat puolen vuode... "Atomipolttoainevaraston".

(Jatkuu)

Vapaus ilmestyy vasta ensi vuonna

Vuodenvaihteen takia Vapaus ilmestyy vasta ensi vuonna, tiistaina, tammikuun 3 pnä, kuten pitääkin.

Mutta ettei kenenkään jäisi uuden vuoden ensimmäinen Vapauden numero näkemättä ja lukematta, me toivomme, että kaikki täkäläiset maanmiehemme olisivat mahdollisimman varovaisia ja huolellisia, ettei kukaan meistä joutuisi minkäänlaiseen onnettomuuteen tai pulaan - ainakaan oman huolimattomuutemme takia.

Vapaudesta puheen ollen voidaan mainita, että uuden vuoden ensimmäisessä numerossa kosketellaan alustavasti sekä CSJ:n kahdennenkymmenennen edustajakokouksen että Vapaus kustannusyhtiön vuosikokouksen asioita. Rauhanomaista ja onnellista uutta vuotta!

SITÄ JA TÄTÄ

JUNASSA

Kaksi herraa matkusti samas... vaunuosastossa ja alkoivat kesku... tella.

— Saanko kysyä, mikä olette am... matiltanne? tiedusteli heistä arvo... kaamman näköinen.

— Olen näyttelijä.

— Vai näyttelijä ... hm. minä e... ole käynyt teatterissa kahteenkym... meneen vuoteen. Olen muuten it... pank'njohtaja.

— Hm. minäkään en ole käyny... pankissa kahteenkymmeneen vuotee...

MUSIIKKIARVOSTELU

Marilyn Monroen laulettua äskettäi... arvokkaampaa musiikkia gramofon... levyille kirjoitti eräs arvostelija niistä...

— Levyt ovat kauneinta, mink... kanssa neula on joutunut kosketuk... seen sen jälkeen kun Marilyn Monro... sai viimeksi rokotuspistoksen.

Argentiinassa riehunut ankara pyörremyrsky

Buenos Aires. — Ankara pyörr... myrsky riehui Buenos Airesin ma... kunnassa joulupäivänä. Ainakin kak... si ihmistä sai myrskyn johdosta su... mansa ja satoja joutui kodittomik...

Monia rakennuksia täällä ja La Pl... tassa tuhoutui. Myrsky repi juurine... ylös puita ja katkoi puhelinpylväit...

4 kuolemantapausta Ruotsin pakkasissa

Tukholma. — Lumi aiheutti Ruo... sissa joulun edellisviikolla neljä ku... lemantapausta yhden ainoan vuoro... kauden aikana. Eräs 44-vuotias mi... paleltui kuoliaaksi ollessaan hak... massa joulukuusta. Autot ajoivat lu... mipyryssä 18-vuotiaan tytön ja 5... vuotiaan miehen päälle ja eräs 5... vuotias mies putosi veteen ja hukk... lapioidessaan lunta Tukholmassa.

Laukausten vaihtoa Kiinan vesillä

Seoul, Etelä-Korea. — Etelä-Korea... rannikkovartioston laiva ja kiinala... nen tykkivene vaihtoivat laukauksi... Keltaisella merellä sunnuntaina.

Uutisessa ei mainita ammunnan tu... loksista, vaan tulen vaihtamisen sa... notaan sattuneen 100 mailia länte... Etelä-Korean eteläisimmästä kohdas... ta.

Eräässä uutistiedossa sanotaan, ett... laukausten vaihto tapahtui Chodo... saaren luona kello 11 ap. sunnuntaina...

Tämä on ensimmäinen tapaus Kii... nan ja Etelä-Korean laivojen tulen... vaihdosta Kiinan vesillä sitten 195... tehdyn aselevon.

YHDYVALLAT ERISTÄÄ ITSENSÄ -- PRAVDA

New York. — "Yhdysvaltain ulkopolitiikka saattanee pahentaa kansainvälistä tilannetta, mutta se ei pysty tappamaan Geneven henkeä", sanoo New York Timesin mukaan Moskovan Pravda-lehti ja lisää: "Washington tulee onnistumaan ainoastaan itsensä eristämisessä liittolaisistaan".

Pitkässä artikkelissa Pravda syyttää, että valtiosihteeri Dulles jatkaa joulukuun 8 pnä Chicagossa pitämässään puheessa sotilaallisten blokien rakentamisen politiikkaa. "Dullesin puhe oli Yhdysvaltain diplomatian todellista Geneven hengen vastaisen kampanjan politiikkaa", sanoo lehti edelleen.

Pravdassa julkaistu Yhdysvaltain valtiosihteerin arvostelu julkaistiin samaan aikaan kun virallisessa neuvostohallituksen lehdessä arvosteltiin Yhdysvaltain hallitusta siitä, että se on kieltänyt vakituisen viisumin kreikkalaiskatolisen ortodoksisen Pohjois-Amerikan kirkon päämieheltä, arkkipiispa Borisilta.

Kummassakin lehdessä ilmaistaan edelleenkin optimistinen katsomus maailman asioiden kehityksestä, mikä sävy neuvostolehdistössä on ollut jatkuvasti siitäkin huolimatta, että ulkoministerien konferenssi Genevessä ei saanut mitään aikaan. Teesinä näissä lehdissä on, että Geneven henki, jonka kannalla ovat niin hyvin neuvostohallitus kuin kansanjoukot kaikissa maissa, tulee jatkumaan lännen aggressiivisten piirien hyökkäyksistä huolimatta.

Ranskan kansalliskokouksen vaalit toimitetaan maanantaina

Ranskassa valitaan suhteellisen lyhyen vaalikampanjan perusteella ensi maanantaina uusi kansalliskokous.

Näitä vaaleja, joihin voisi osallistua 27 miljoonaa ranskalaista, jos he kaikki käyttäisivät äänioikeuttaan, seurataan suurella mielenkiinnolla kaukana Ranskan rajojen ulkopuolellakin.

Fauren hallitus, jouduttuaan kestämättömään asemaan Pohjois-Afrikassa sijaitsevissa siirtomaissaan kehittyvän kansallisen vapausliikkeen ja Saarin alueella kokemansa poliittisen tappion sekä suurten kansanjoukkojen tyytymättömyyden vuoksi kotona, turvautui kansalliskokouksen ennenaikaiseen hajoittamiseen. Tämä oli teko mitä Ranskan yksikään hallitus ei ole tämän vuosisadan aikana tehnyt.

Aikaisemmin lokakuussa kansalliskokous teki päätöksen uusien vaalien pitämisestä joulukuussa sillä pääministeri Faure myönsi, että hänen hallituksensa on liian heikko tekemään edessäolevia kauaskantoisia ratkaisuja. Hänen porvarillinen vastustajansa, Mendes-France, jolla epäilemättä on myös persoonakohtaista vallanhimoa, järjesti kuitenkin vaalilaista suuren kiistan mikä sitten johti yllämainittuun kansalliskokouksen ennenaikaiseen hajoittamiseen.

Nykyiset vaalilait — jotka laadittiin Marshallin suunnitelman hinnaksi! — joiden puitteissa nykyisetkin vaalit pidetään, ovat niin räikeän epäoikeudenmukaisia, että niiden uudistaminen olisi aivan välttämätöntä. Näiden vaalilakien tarkoituksena ei ole demokraattisten katsantokantojen kunnioittaminen ja toteuttaminen, vaan se, että saataisiin "vippakeinolla' riistetyksi kommunisteilta mahdollisimman paljon edustajapaikkoja. Torontossa ilmestyvä Globe and Mail lehti sanoi tästä vaalilaista torstaisessa toimituskirjoituksessaan mm. seuraavaa:

"Tämän uuden lain puitteissa kansalaiset äänestävät paremminkin puolueita kuin yksityisiä ehdokkaita; ja siinä on monimutkaiset säädökset, jotka määräävät, että puolueiden liitto ... voi saada kaikki tai miltei kaikki 'departmentin' eli maakunnan edustajapaikat, jos se saa yli 50 prosenttia äänistä. Tämä säädös laadittiin nimenomaan ja häpeämättä siinä mielessä, että voidaan estää gaullistien ja kommunistien valtaan pääsy ..."

Tuosta kun jätetään sana "gaullistit" pois, niin silloin se esittää koruttoman totuuden, sillä muistaa tulee, että Ranskan suurin puolue on ollut, ja on vieläkin kommunistipuolue ja näiden vaalisäädösten nimenomaisena tarkoituksena oli pitää kommunistit pois kansalliskokouksesta!

Mutta nämä samat vaalisäädökset ovat aiheuttaneet nyt Ranskan porvaripuolueillekin vaikeuksia — ne kun eivät saaneetkaan nyt keskinäisten kilvoittelujensa ja vallanhimojensa vuoksi muodostettua vaaliliittoa, mikä yksinään voi tällaista "vippakeinoa" porvarien hyväksi enää käyttää.

Tästä johtuu, että ranskalaisten porvarien keskuudessa ilmenee suoranaista hälyyntyneisyyttä maanantaisten vaalien suhteen. Heidän ainoana lohdutuksenaan on se, että oikeistolaisten johtajain kontrolloima sosialistipuolue kieltäytyi vieläkin vaaliliitosta kommunistien kanssa. Se heikensi luonnollisesti työätekevien vaalivoiton mahdollisuuksia. Mutta yleisesti kuitenkin uskotaan, että kommunistit tulevat saavuttamaan huomattavaa menestystä näissä vaaleissa. Jos lisäksi käy niin, että sosialistit eivät menetä kannatustaan vuoden 1951 vaaleihin verraten, niin kysymys kommunistien ja sosialistien johtamasta uudesta "kansanrintamahallituksesta" nousee vaalien jälkeen päiväjärjestykseen Ranskassa.

Huolimatta siitä, mitä maanantaisissa vaaleissa tapahtuu, tosiasiana kuitenkin pysyy, että Ranskaa ei voida enää pitkää aikaa hallita maan suurimman puolueen toivomuksia kuulematta. Jos yritetään toisin menetellä, kuten on koko "kylmän sodan" aikana menetelty, niin siitä seuraa vain toinen toistaan suurempia kriisejä, epäonnistumisia ja pettymyksiä, kuten on viimeksikuluneitten vuosien aikana nähty.

Israelin lehdistö moittii Ben-Gurionia

Tel-Aviv. — Itsenäinen liberaalilehti Haaretz arvostelee purevasti pääministeri Ben-Gurionia äskeisen hyökkäyksen johdosta Syyriaa vastaan Galilean järven koillisrannikolla. "Tämä tapaus on saattanut Israelin vaarallisen lähelle diktatuuria hallituksen päämiehen käyttäytymisen vuoksi".

Kärkevässä toimituskirjoituksessa lehti arvostelee pääministeriä, joka samalla on puolustusministeri ja virkaatekevä ulkoministeri ja sanoo, että tämä "ei neuvotellut toisten ministerien kanssa ennen Galilean järvellä tapahtunutta hyökkäystä."

Lehti syyttää Ben-Gurionia perustuslakivastaisesta menettelystä, koska Israelin perustuslaki säätää, että kaikki kabinetin jäsenet ovat kollektiivisesti vastuunalaisia hallituksen teoista. Lehden mukaan on pääministeri gabinetin puheenjohtaja, mutta ei voi politiikasta päättää itsenäisesti ja toisista ministereistä välittämättä.

PÄIVÄN PAKINA

Meidän nuorisomme "suuri pahuus"

Näin vuoden vaihteessa on tapana tehdä hyviä päätöksiä, jotka tosin liian usein unhoitetaan.

Mutta yhteistä meille kaikille on se, että me toivomme uudelta vuodelta "parempaa" kuin edeltäjältään ja pyrimme itse kukin omalla tavallamme auttamaan tämän kauniin päämäärän saavuttamista.

Tässä yhteydessä voitaisiin luonnollisesti esittää useita hyviä päätöslauselmaehdotuksia, mutta me puolestamme suosittelemme etualalle yhtä:

"Vaatikaamme valtiovallalta enemmän käyttövaroja urheilu- ja ajanvietetoiminnan edistämiseksi nuorison keskuudessa."

Me panemme tässä yhteydessä yllä-olevan kaikkien muiden asiain yläpuolelle silläkin uhalla, että meille voidaan sanoa, jotta "on niitä tärkeimpiäkin kysymyksiä ratkaistavana".

Meitä ei henkilökohtaisesti innoita enää sen paremmin urheilukyky kuin nuoruuskaan.

Ylläesitetyn päätöslauselmaehdotuksen takana on "vain tietoisuus siitä tosiasiasta, että meidän lehtemme, kuten työväenlehdet yleensä, puhuvat aivan liian vähän nuorisokysymyksistä ja niistä ongelmista, mitä nuorisolla on.

Me tiedämme, että esim. rikollisuus lisääntyi Pohjois-Amerikan mantereella peloittavalla nopeudella ja mikä pahinta, nuoriso-rikollisuudesta on tullut aivan maan vaiva.

Toisaalta saamme Suuren Rahan lehdistä lukea omahyväisten porvarisetien ja -tätien nuhdesaarnoja "mihinkään kelpaamattomasta nuorisosta". Heidän omahyväisten valittelujensa sisältö tulkitaan tavallisesti lausunnolla:

"Nuoriso ei ole enää sellaista kuin se oli meidän aikanamme."

Joidenkin porvarisetien ja -tätien mielestä nykyajan yksi suurin synti ja rikos on — nuoruus.

Tosiasia tietenkin on, että näiden omahyväisten porvarisetien ja -tätien nuoruuden aikana on myös ollut rikoksiin vaipuneita nuoria, vaikka he eivät sitä ole muistavinaankaan.

Mutta tärkeintä on kuitenkin se, että nuorisoa yleensä ei sovi syyttää siitä, mitä pieni vähemmistö huliganismiin ja rikollisuuteen vaipuneista nuorista tekee.

Totta on, kuten sanomalehtiuutisissa kerrotaan, että kaikenlaiset väkivaltaisuudet aina ryöstömurhista raiskauksiin asti, lisääntyy nuorison keskuudessa, puhumattakaan nyt pienemmistä rikoksista kuten näpistelystä, salakuljetuksesta jne.

Mutta sittenkin on totta, että näihin rikoksiin osallistuu vain pieni murto-osa nuorisosta. Väärin ja tuomittavaa on siis syyttää nuorisoa siitä, mitä pienet hulikaanijoukot tekevät.

Mutta tämän sanottuamme me tiedämme, että nuorison keskuudessa lisääntyy sekä rikokset että kaikenlaiset paheet.

Eikä suinkaan suotta! Jos haluaisimme olla vähänkin ilkeämielisiä, me voisimme sanoa, että nuorisoa ajetaan ajamalla paheiden pesiin ja sitä tietä rikoksiin.

Ottakaamme esimerkiksi se "hengenruokaa" mitä lapsille ja nuorille nykyään tarjotaan. Katsokaa niitä väkivaltaisuuksia, murhia ja sukupuoliasioita korostavia "sarjapilakuvia", jotka nuorten "huvittamisen" nimissä yrittävät herättää ja elvyttää heistä eläimellisiä tunteita. Samaa on sanottava lukemattoman monista TVn ohjelmista ja Hollywoodin jännärielokuvista.

Toisaalta tiedämme, että valtiovallalla "ei kerta kaikkiaan ole varoja" silloin kun on puhe-, urheilu ja muun ajanvietetoiminnan järjestämisestä nuorisolle. Esimerkiksi viime joulukuussa suoritettujen kunnallisvaalien yhteydessä paljastui, että Lockerbyssa, missä pienen 4-huoneisen asunnon omistaja joutui maksamaan noin $150 kunnallisveroa, myönnetään kunnan varoista ainoastaan 17 senttiä vuo... dessa henkilöä kohti urheilutoimin... nan edistämiseksi!

Tämä sama suhde vallitsee kautt... linjan.

Toisaalta tilastot osoittavat, ett... vangin ylläpito ja huolto tulee mak... samaan $1,760 vuodessa — puhumat... ta hänen menetetystä työajastaan... joka on myös huomioltava "tilinpää... töstä" tehtäessä.

Emme siis kansakuntana "säästä" yhtään pyöreätä senttiä kieltäytyessä varaamasta tarvittavia määrärahoja nuorison urheilu- ja ajanvietetoiminnan hyväksi. Päinvastoin, ne porvarisedät ja -tädit, jotka ovat asiat nykyiseen tilaan vieneet ja nyt pauhaavat nuorisoa vastaan, ovat asiallisesti puhuen kehittäneet tilanteen missä yhteiskunnan rahoja on pakko haaskata yhä lisääntyvässä määrässä — vankien ylläpitoon sen vuoksi kun ei anneta varoja sellaisen toiminnan edistämiseksi mikä antaisi nuorisolle parempaa ajanvietettä kuin väkijuomat ja muut paheet mitkä aivan liian usein vievät heikommat nuoret rikoksen teille.

Toivottaessamme onnellista uutta vuotta lukijoillemme me siis lausum... me samalla toivomuksen, että me its... kukin vaikuttaisimme omissa järjes... töissämme, unioissamme, ja muiss... yhdistyksissämme, niin että valtio... vallalta ruvetaan vaatimaan enem... män varoja urheilu- ja muun ajanvie... tetoiminnan hyväksi nuorisorikolli... suuden estämiseksi. — Kansakoura.

"SUURI VAKOILUJUTTU" OLI VAIN EMÄVALHE

Toronto. — Niin kaksi kuukautta sitten, lokakuun 28. pnä jolloin ulkoministerien konferenssi oli käynnissä Genevessä, Toronto Daily Star-lehden etusivulla kerrottiin suurin otsikoin "urkintajärjestöstä", johon väitettiin Tshekkoslovakian Ottawassa olevan lähetystön kuuluvan. Starin mielikuvituksellisen kirjoituksen mukaan muuan tshekkiläinen siirtolainen, Jiri Stembera, oli saanut kaksi lähetystössä olevaa diplomaattia uskomaan, että hän on kommunisti. Kirjoituksessa kerrottiin edelleen, että nämä diplomaatit, uskoen Stemberan olevan kommunistin, antoivat hänen tehtäväkseen urkkia tolsia Canadassa olevia tshekkoslovakialaisia. Kirjoitusta höystettiin kaikin mahdollisin keinoin suureksi vakoilujutuksi.

Tästä sensaatiosta sitten kerrottiin muissa lehdissä ja radiouutisissa kaikkialla Canadassa. Vieläpä konservatiivipuolueen pomomies, eversti Drew vaati asian tutkimista. Mutta kahden vuorokauden kuluttua koko juttu unohtui hämäräperäisellä tavalla. Kirjoitussarja, jota luvattiin, ei ilmestynyt. Miksi? Seuraava antaa siihen vastauksen:

Starin vakoilujutun mukaan mr. Stembera väitti "punaisten" tappaneen hänen äitinsä ja isänsä ja että hän oli itse vankilassa Tshekkoslovakiassa 13 kuukautta.

Mutta Prahan sanomalehtien suorittaman tutkimuksen perusteella juttua kaikkein eniten ihmetteli Stemberan äiti, joka asuu Prahan Kosire-kaupunginosassa. Eräs tshekkiläinen sanomalehtimies kävi hänen tapaamassa jutun ilmestymisen jälkeen.

Marraskuun 26. päivän Prague News Letterissa kerrotaan asiasta seuraavasti:

Canadalaisen siirtolaislehden Nase Hlasy (Äänemme) reportteri Jiri Stembera väittää Tshekkoslovakian lähetystössä Ottawassa, missä hän esitti itsensä Jinä-nimisenä siirtolaisena, joka halusi palata takaisin kotimaahansa yleisen amnestian johdosta, ja samalla kertaa tarjoutui antamaan tietoja taantumuksellisten tshekkien siirtolaisliikkeen johtajista.

"Tshekkoslovakian edustajat ilmeisesti hylkäsivät tarjouksen. Mutta lannistumatta Stembera palasi takaisin kirjoituskoneensa ääreen. Hänellä oli tilattu sensaatio ja sen hän oli tekevä.

Seuraavana päivänä, perjantaina, lokakuun 28. pnä, Toronti Daily Star julkaisi huomiota herättävällä tavalla Jiri Stemberan sensaatiomaiset paljastukset ja kerrottiin, että Tshekkoslovakian lähetystön virkailijat Ottawassa olivat muka ehdottaneet hänt ryhtymään vakoiluun Tshekkoslovakian puolesta. Saadakseen juttunsa vieläkin mielenkiintoisemmaksi Stembera esitettiin kommunisminvastaisena militanttisena taistelijana ja punaisen terrorin uhrina.

Lehdessä kirjoitettiin: "Hän tulee kertomaan miten hän sai kaksi tshekkiläistä diplomaattia uskomaan olevansa kommunisti. Sitä hän ei ole — punaiset teloittivat hänen isänsä, tappoivat hänen äitinsä ja hän oli itse pidätettynä vankilassa 13 kuukautta. Hän on taistellut kommunismia vastaan 22-vuotiaasta saakka."

Kukaan ei ollut enemmän yllättynyt uutisen johdosta kuin Stemberan äiti, joka elää Prahassa nauttien valtion eläkettä, kun Prahassa ilmestyvän ammattiyhdistyslikkeen lehden edustaja kertoi hänelle asiasta. Sanomalehtimies tapasi Stemberan äidin terveenä kodissaan, missä hän huolehtii siskonsa tyttären kahdesta lapsesta, kun tästen äiti oli työssä. Hänen naapurienssa keskuudessa on hyvin tunnettua asia, että hänen miehensä kuoli syöpään vuonna 1950 eli kaksi vuotta sen jälkeen, kun hänen poikansa poistui maasta laittomalla tavalla.

Jiri Stembera tunnetaan myös Bratislavassa, missä hän oli urheilulehti Startin reportterina, ja että hänellä oli oikeus matkustaa kansainvälisiin urheilukilpailuihin seuraamaan. Siellä muistetaan myös, että eräänä tällaisen matkan jälkeen vuonna 1948 hän jäi ulkomaille.

Tämän mielikuvitukseltaan kertomuksen esittäminen merkitykseltään mitätön henkilöstä ei ollut kertomisen arvoinen, jos se ei olisi osana provokaatiokampanjasta, missä käytetään jokainen tilaisuus kansainvälisen ei purajsuuden lietsomiseksi.

Tulevista näytelmä ja huvitilaisuuksista Vancouverissa

Vancouver. — Työtilanne täällä lännellä on tällä kertaa hyvin kehno. Moni työläinen sai joululahjaksi paikollisen työttömyyden. Niille joilla ei ollut merkkejä tarpeeksi työttömyysvakuutuskirjassa ei tämä lahja tuonut mitään lisää. Sellaista se on tämä maailman meno Eskoseni, jotakin siinä on vinossa, uusia siirtolaisia saapuu maahan tällaisen työttilanteen vallitessa. Kai se panee hiukan ihmettelemään uudehkin tulokkaan. Ilmojen haltija on meille ollut hyvin suosiollinen. Pari kertaa kulki tästä yli lumipilvi ja vähän pakkasta päälle, ei kuitenkaan mihinkään kiusaan asti tätä menoa jatkunut. Tätä raputellessa on mitä thanin sää meillä lantelaisilla.

Palkkaisen järjestö-osaston monet touhut on kunnialla sivuutettu. Kiin "Vihtorin harha-askel" menee yleisölle tammik. 8 p. Tämä näin että sitten saamme jäädä vartoilemaan uusia esityksiä. Tuleehan niitä se on varma kuin pläkki.

Osaston vuosikokous tullaan pitämään tammikuun 22 pnä ja kun se on sunnuntai niin tilaisuus alkaa kello 11 ap. Siellä sitten tehdään loppuvieto menneestä toiminnasta ja mikä tärkeintä, että suunnitellaan jatkuvaa tulevaa toimintaa, valitaan kaikki tarpeelliset toimitsijat ja komiteat. Silloinhan se lähteekin lustamaan, niksit ja kommerverkit löytyy eikä aikoinaan silloinkaan tehostamisen. Kokousväelle tarjotaan päivällinen, ja sillä sellaista järkiytyy jaksa nälkäisenä suorittaa. Saapukaa jäsenet joukolla pohtimaan selviksi kaikki kerpimmätkin pähkinät. Järjestömme edustajakokoukseen lähestyy ja sinnekin pitäisi löytää oikein hienoja esityksiä. Täältä lähtetään myöskin yhden oman puppuaa tuolle suurelle "parlamentillekin".

Näytelmäkomitea järjestää railakkaan illanvieton Clinton-haaliin lauantaina tammikuun 28 pn illaksi. Siellä on ohjelmaa ja kaikkea muutakin mitä tarvitaan kuten tanssia. Tarkoitus on tehdä tilaisuuden tuotos näytelmien kin jalosta taidosta. Jokainenhan tietenkin kuinka paljon mukana on ollut ... että suomalaiset ovat näyttelemisessä varmaankin vertaansa hakeva. Mielivaltaisen sellaisia tietenkin siellä lokkaat näyttelivät valkka saanan eteisessä ja meillä toki on uljaus näyttämö. — S. M.

Hankkikaa itsellenne aitikas julkaisu

Joulu

1955

48 sivua

HINTA 60c

SISÄLTÖ:

Musta laulaja
Onnen edellytys
Joulupuuro
Louis Rielin tuomitseminen
Sumussa
Intiaani riistansuojeluksesta
Etujoukko
Kynttilä ikkunassa
Korven murhenäytelmä
Kettu kekseliäs
Karin ja hänen äitinsä
Huumoria
Uusia lääkeaineita kohdannut takaisku
Tähdet tuijottavat yössä
Venäjä
Vain tanssin synti
Jouko Saharan erämaassa
Lasten kasvattus Neuvostoliitossa
Eräs niin hyppäsi syvyyteen
Atomitehtaan työläisenä
Salmisen perheen joulu
Rauhanjuhla

Saatavana liikkeemme kirjakaupoista ja asiamiehiltämme.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69 ★ SUDBURY, ONTARIO

Palokuntalaiset saivat palkankorotuksen

Stratford. — Stratfordin palokuntalaisille on myönnetty $100 korotus vuosipalkkoihin, tiedotettiin täällä keskiviikkona. Palkankorotus on taannehtiva viime tammikuun 1 päivästä alkaen.

Palokuntalaiset vaativat $325 korotusta vuosipalkkoihinsa. Palokuntalaisten vaatimus työviikon lyhentämisestä 56 tunnista 48 tuntiin hyljättiin.

"Aron kukka" Vancouverin näyttämöllä

Vancouver. — Vuodenvaihde lähestyy, aivan voidaan jo lukea tämän vuoden päivät vain muutamina. Joulu on mennyt, tuoden tietysti kiltelle lapsille paljon pukin antimia, sitä enempi voittoja kaiken kaupustelijoille. Haalillamme on ollut monta hyvää tilaisuutta, viimeisin oli näytelmä "Aron kukka". Aiheeltaan tämä ei ole mikään erikoisuus, vaan mielenkiinnolla yleisö sitä kuitenkin seurasi. Yleisöä ei ollut niin runsaasti kuin on tavannut olla joulunäytelmiä seuraamassa, missä sitten lienee vika ollutkin.

Esitys sujui poistiekseen. Mukana oli useita tämän maan syntyisiä nuoria, joista Anja Riekkinen tulkitsi osansa loistavasti, suomenkielikään ei hänellä enää kangerra lainkaan. Tällä esityskerralla Anja todisti olevansa monipuolinen näyttelijä, nuoresta iästään huolimatta. Elmeri Kujanpää on jo vanhoja tekijöitä, mutta pitkän poissa olon jälkeen on suomenkieli jotenkin jäykistynyt. Hän omaa kaikki näyttelijän edellytykset, enempi vaiin mukaan saamalaisin näytelmiin, silmäpä se sanontakin selvenee. Dagmar Nisslä suoritti ensiesiteensa. Ottaen tämän huomioon oli esitys tyydyttävä. K. Juvonen on myöskin nuorta polvea. Häntä ei kieli haittaa, ääni selvä ja liikehtiminen varmaa. Oli hyvin mielulsta seurata hänen esitystään. Maskeeraus oli hiukan epäonnistunut, kasvot näyttivät jotenkin tuhruisilta, kun varjostukset eivät olleet osuneet oikeisiin paikkoihin, joka seikka teki koko naamionnin epäselväksi. Ella MacLeod on jo kus enkin esiintynyt näyttämöllämme. Hänen esityksensä tässä näytelmässä oli kiitettävän hyvä, kaikin puolin onnistunut. Lisää vain tällaisia hyviä tulkinnoita, niistä olemme erikoisen kiitollisia.

Vanhempaa polvea edustivat Fanny Lind, Aino Koskinen, Art Siven ja Heikki Kangas hyvin onnistuneesti. Haluankin täten lausua teille kaikille parhaat kiitokset uhrautuvasta työstänne näyttämömme hyväksi. Ohjaus oli V. Nybergin huolena, kuiskaajana E. Ihaksi. Tässä ne sitten onkin, jotka kantoivat tämän illan raskaan kuorman.

Vuodenvaihteen tervehdyksin. S.M.

Neuvostoliiton painonnostajia tulee USA:n

New York. — Yhdysvaltain amatööriurheiluliiton siht. Dan Ferris tiedotti torstaina, että Neuvostoliiton painonnostojoukkue saapuu ensi vuoden alussa Yhdysvaltoihin osallistuakseen alustavien kolmen kilpailuun. Tämä vierailu tapahtunee helmi- ja maaliskuun vaihteessa.

"Neuvostoliiton painonnostajat ovat hyväksyneet kilpailukutsun ja ilmoittaneet meille, että he mielellään tulevat, mutta vielä ei ole määrätty päivät ja kaupungit, missä kilpailut pidetään" sanoi mr. Ferris selittäen, että Neuvostoliiton painonnostajat tulevat vastavuoroisuuden perusteella Yhdysvaltoihin kun amerikkalaiset painonnostajat vierailivat viime kesänä Neuvostoliitossa.

"Amatööriurheiluliiton painonnostojaoston puheenjohtaja Clarence Johnson haluaa, että venäläiset tulisivat kilpailemaan Detroitiin ja minä haluaisin heidän kilpailevan New Yorkissa. Philadelphia on muistettu, sillä siellä asuu amerikkalaisten yhtenä paikkana ja me suorittamme tarkistusta siitä estääkö valtiodepartementin säädökset venäläiset pääsemästä sihen kaupunkiin. Aluksi sanottiin, etteivät venäläiset saa tulla Philadelphiaan, mutta valtiodepartmentin taholta on annettu ymmärtää, että rajoituksia voitaneen lieventää", selitti mr. Ferris.

Kriisi Norjan sotamenoissa

Oslo. — Verdens Gangin kertoman mukaan on Norjan hallituksessa käyty varsin kova sisäinen taistelu puolustusmenoista.

Lehti kirjoittaa, että hallitusta on uhannut sisäinen kriisi, joka nyt kuitenkin tuntuu voitetun enemmän tai vähemmän onnellisella tavalla.

Kuusi henkilöä kuoli tulipalossa

Springfield, Ohio. — Kuusi saman perheen jäsentä kuoli tulipalossa maanantaina juuri kun perhe oli valmistautumassa hautaamaan talon omistajan Robert McDanielin isää.

Palokuntalaiset sanoivat, että tulipalo alkoi, kun öljyllä lämmitettävä uuni räjähti.

31 henkilöä saanut surmansa lentoriкoissa Floridassa

Jacksonville, Fla. — Viime keskiviikkona syöksyi Eastern Air Linesin matkustajalentokone maahan noin mailin etäisyydessä täältä olevalta lentokentältä ja kaikki lentokoneessa olleet 17 henkilöä sai surmansa.

Kuluvan viikon aikana Floridassa sattuneissa lentorikoissa on saanut surmansa 31 henkilöä.

Viime maanantaina törmäsi ilmassa yhteen kaksi ilmavoimien pommittajaa lähellä Tampaa aiheuttaen kahdeksan lentäjän kuoleman. Muutamia tunteja tämän onnettomuuden jälkeen ilmavoimien taistelukone ja pommittaja törmäsivät yhteen ilmassa lähellä Fort Joeta kolmen lentäjän menettäessä henkensä ja kolme on edelleen kadoksissa.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA TYÖTTÖMYYSVAKUUTUKSESTA

Oheellisena julkaisemme työttömyysvakuutustoimistolle esitettyjä kysymyksiä ja toimiston vastaukset näihin kysymyksiin, koska ne saattavat olla hyödyksi työttömyysvakuutusta anoessa:

Kysymys: Työskentelen rakennusalalla ja joka vuosi näihin aikoihin sääsuhteiden vuoksi keskeytetään työt. Edellisinä vuosina olen saanut työttömyysvakuutusta, mutta tänä vuonna uuden lain nojalla en ole oikeutettu saamaan vakuutusta. Voisitteko selostaa minulle mistä tämä johtuu?

Vastaus: Ilmeisesti olette nauttineet vakuutuksesta aikaisemmin, sillä uuden lain nojalla ei voida ottaa huomioon niitä vakuutuspäiviä, jotka otettiin huomioon teidän aikaisemmassa anomuksessanne, jos ne ovat yli vuoden vanhoja silloin kun anoitte vakuutusta toisen kerran. Samalla on huomioitava, että vakuutusmaksuja on korotettu ja minimiaikaa on myös pidennetty. Epäilemättä olette oikeutettu saamaan hätätilavakuutusta tammikuun ensimmäisestä päivästä lähtien.

Kysymys: Unio, johon kuulun, aikoo neuvotella yhtiön kanssa taatusta vuosipalkasta. Tätä ehdotusta on jossain määrin vastustettu sen perusteella, että työttömäksi jouduttuamme emme olisi oikeutettuja saamaan työttömyysvakuutusta. Onko asia näin?

Vastaus: Mitenkä taatun vuosipalkan perusteella myönnetyt maksuerät tulevat vaikuttamaan työttömyysvakuutukseen riippuu sopimuksen yksityiskohdista, joista on saatava tarkemmat tiedot ennen kuin kysymykseen voi vastata.

Kysymys: Onko uudessa työttömyysvakuutuslaissa mitään muutoksia hätätilavakuutuksen saannin suhteen? Viime vuonna sain tätä vakuutusta ja tykkäisin tietää tulenko sitä saamaan tänä vuonna. Koska voin esittää anomukseni?

Vastaus: Hätätilavakuutuksen saannin edellytyksiin ei ole tehty mitään muutoksia paitsi se, että viime vuoden 90 vakuutuspäivän asemesta on nyt oltava 15 vakuutusviikkoa maaliskuun 31 päivän jälkeen ennen kuin on oikeutettu saamaan hätätilavakuutusta. Hätätilavakuutusta voi anoa koska tahansa marraskuun 26 päivän jälkeen, mutta sitä ei makseta ennen tammikuun 1 päivää.

Kysymys: Viime keväästä lähtien olen ollut työssä 185 päivää ja olen ansainnut $1.00 tunnilta. Kuinka monta viikkoa olen oikeutettu nauttimaan työttömyysvakuutusta ja kuinka paljon tulen saamaan viikossa.

Vastaus: Esittämienne tietojen perusteella emme voi sanoa kuinka paljon tulette saamaan ja kuinka pitkäksi aikaa, sillä on tarkastettava vakuutuskirjanne ennenkuin näistä puolista voi päättää.

Kysymys: Olen ollut valtion palveluksessa 7 vuotta ja viime kuussa lakkasin maksamasta työttömyysvakuutusta, koska minulle selostettiin, että kolmen vuolen peärstä voin olla maksamatta vakuutusta. Jos nyt joutuisin työttömäksi, kuinka paljon vakuutusta olisin oikeutettu saamaan? Kuukausiansioni on $200 ja olen edelleen väliaikaisessa tehtävässä. Teinkö oikein kun jätin työttömyysvakuutuksen maksamatta?

Vastaus: Oikeutenne nauttia työttömyysvakuutuksesta riippuu siitä koska joudutte työttömäksi. Teidän maksamanne vakuutuspäivät ovat voimassa n. kaksi vuotta sen jälkeen kun lakkasitte maksamasta vakuutusta. Tässäkään tapauksessa ei voida sanoa kuinka paljon olette oikeutettu saamaan ennen kuin olette esittäneet anomuksen ja jättäneet kirjanne tarkistettavaksi. On mahdotonta sanoa oliko teille edullista jättää työttömyysvakuutus maksamatta, sillä sen tiedetään vasta siinä tapauksessa, jos joudutte työttömäksi ja koska.

Kysymys: Olen yksinäinen mies ilman huollettavia. Miksi minun on maksettava työttömyysvakuutusta saman taksan mukaan kuin perheellinen kun en saa yhtä paljon työttömäksi jouduttuani?

Vastaus: Työttömyysvakuutus on yhteiskunnallinen huolto ja sen kustannukset on yritetty jakaa tasapuolisesti. Sen lisäksi yksinäiset henkilöt tavallisesti menevät avioliittoon ennen pitkää ja sitten hyötyvät korkeimmista maksuista.

Kysymys: Jos henkilö saa kuukausi tai vuosipalkkana yli $4,800 vuodessa hänen ei tarvitse maksaa työttömyysvakuutusta, mutta henkilö, jolle maksetaan palkkaa tuntipalkkojen perusteella, joutuu maksamaan vakuutusta siitäkin huolimatta vaikka hän tienaa vuodessa huomattavasti enemmän. Miksi?

Vastaus: Tuntipalkkatyöläiset joutuvat työttömäksi paljon useimmin kuin kuukausi- ja vuosipalkkatyöläiset.

Muistoja Moskovasta

Kirj. Airi Virtanen

Moskovan matka on muistona takanani. Työkansan Sanomien lukijat sellinevat minun kertoa sieltä vielä tuoreita vaikutelmiani, jotka eivät suoranaisesti liity presidentin vierailuun ja sen aikana käytyihin neuvotteluihin.

KAUPUNKI VALOMERENÄ

Laskeutuminen Moskovan Vnukovon lentokentälle oli elämys, joka sai minut purkamaan ihastukseni toisille lehtimiehille ja kyselemään jälkeenpäin moskovalaisiltakin, tietävätkö he kuinka kaunis Moskova on iltaisin lentokoneesta nähtynä. Kaupunki kylpi tuhansien valojen meressä koneen kaarrellessa yhä matalammalle selkeänä valokuviona erottuva lentokenttä keskipisteenään. Mahtavan uuden yliopiston valot loistivat meressä voimakkaan punaisina, ja lentokoneen keinuminen synnytti ihmeellisen vaikutelman, ikään kuin kaupunki olisi sijainnut tähtisumun peittämällä vuorella loiston himmetessä hitaasti etäisyyteen.

Uuden yliopiston näimme loistavassa iltavalaistuksessaan pian lähellä auton kiidättäessä meidät sen ohi lentokentältä hotelliin. Tämän uhkean palatsin kuuluminen nuorisolle ja tieteelle oli suomalaisille lehtimiehille ensimmäinen ajatuksia arkaruttava näkymä Moskovassa.

TELEVISIOJONO

Suomalaiset lehtimiehet merkitsivät innokkaina muistiin vaatteiden, ruokatavaroiden ja kaiken muunkin hintoja Moskovassa muuttaen ne turistimatkailijoiden tavoin Suomen rahaksi kauhistellen niiden kalleutta. Eräät näyttävät tosin muistaneen myöntää kirjoituksissaan, ettei tällainen laskutapa anna oikeata käsitystä moskovalaisten elintasosta, mutta eivät kaikki. Meillä oli tilaisuus nähdä hinnat vapaasti, mutta meillä ei riittänyt aikaa perehtyä tarkemmin moskovalaisten palkkoihin ja moniin tunnettuihin sosiaalisiin etuihin, jotka vaikuttavat heidän elintasoonsa.

Moskovalaiset ainakin ostavat paljon, sen saimme nähdä myymälöissä, niin suurissa kuin pienissäkin, joiden vakituista tungosta kaikki suomalaiset liikkeet kadehtisivat. Kahdeksan miljoonan asukkaan kaupungissa ostajia tietenkin riittää myymälöiden kaikille osastoille, mutta hieman yllättävän käsityksen moskovalaisten ostokyvystä sain eräällä aamukävelyllä Petrovka-kadulla kaupungin keskustassa nähdessäni aivan oikean jonon. Parisenkymmentä ihmistä, suurin osa miehiä, seisoi erään liikkeen edustalla. Tulin jonon kohdalle ja näin näyteikkunassa televisiovastaanottimia, useita eri merkkejä. Myymälä ei ollut vielä auki, ja odottavien ostajien kesken oli käynnissä innokas keskustelu eri merkkien eduista ja varjopuolista. Hinnat olivat selvästi esillä näyteikkunassa ja vaihtelivat 1,400—2,400 ruplan välillä. Myöhemmin näin televisioiden kysynnän olevan niin suuren, että tavaratalot ovat järjestäneet niiden myyntiä varten erikoisosastonsa. Monen kadun varrella näkyi asuinrakennusten katoilla rinta rinnan televisioantenneja, ja moskovalaiset tuntuivat ihmettelevän kuullessaan, että meillä ei televisiota vielä ole.

UUTTA MOSKOVAA

Moskovan keskusta oli jo kymmenen vuotta sitten siellä käydessäni rakennettu uudelleen suurkaupungin vaatimuksia ja arvoa vastaavaksi, ja sen saattoi tuntea entiseksi. Siellä täällä oli kuitenkin keskustastakin vielä hävitetty entisiä rakennuksia ja kohonnut tilalle uusia, mm. Gorkin kadulle, joka nyt on pääkaupungin avara ja kaunis keskuskatu. Sitä reunustavat puut oli istutettu vasta sodanjälkeisinä vuosina ja kaunistivat katua huomattavasti. Moskovan perustajan Jurij Dolgorukin patsas Moskovan neuvoston punaista rakennusta vastapäätä oli myös uusi ja kaunis. Presidentin vierailun aikana liikuskelimme pääasiallisesti aivan keskustassa Teatteriaukion varrella sijaitsevan Metropol-hotellimme, Suomen suurlähetystön ja Kremlin välillä, minne meille "finskie journalisteille" avautui miltei joka päivä pääsy, joinakin päivinä ilman papereitakin. Vasta viimeisenä päivänä tein autolla kiertoajelun kaupungilla ja näin kokonaan uutta Moskovaa. Peshtshannoje-niminen alue mm. käsitti valtavia asuinrakennusryhmiä, jotka kaikki olivat kohonneet viimeisten viiden vuoden aikana. Tuhannet moskovalaisperheet olivat saaneet niistä uudet nykyaikaiset asunnot, ja mm. autonkuljettajamme, joka kertoi asuvansa vielä vanhassa puulämmitystalossa, tiesi etukäteen pääsevänsä kahden vuoden kuluttua muuttamaan uuteen asuntoon.

JONO MAUSOLEUMIIN

Odotellessamme Leninin—Stalinin mausoleumin edustalla presidentti Paasikiven saapumista seppelettä laskemaan ihmettelimme mausoleumiin pääsyä odottavien jonon valtavaa pituutta. Helsingin Sanomien toimittaja katsoi tarpeelliseksi ilmaista käsityksenään, että odottajat oli "komennettu" jonottamaan Uuden Suomen toimittajan valittaessa, että joukossa oli pieniä lapsiakin. "Niin, ne lapset on tietenkin myös komennettu jonoon", vastasin, ja tilaisuuden tullen otin myöhemmin selvää, miten mausoleumiin pääsy tapahtuu. Minulle kerrottiin pyrkijöitä olevan vakituisesti niin paljon, että pääsyä täytyy rajoittaa työpaikkojen välityksellä jaettavilla lupalipuilla. Muuan moskovalainen nainen kertoi melkein kiukkuisena joutuneensa odottamaan kuukausia, ennen kuin tuli hänen vuoronsa päästä mausoleumiin.

LIIKENNEPULMAA EI OLE

Liikenne oli Moskovan kaduilla niin vilkasta, että minua aluksi pelotti kadun yli meneminen asukkaiden tapaan merkkivaloista välittämättä. Viikossa totuin kuitenkin minäkin kurittomaksi, vaikka samalla kovasti ihmettelinkin, kuinka miliisit eivät enää tulleet vaatimaan sakkoa kuten alkuaikoina kaupungin kouluttaessa asukkaitaan suurkaupungin liikenteeseen. Mitään kolarin tapaistakaan en kuitenkaan nähnyt, vaikka autojen ja bussien vauhtikin oli Helsingin vauhtiin verrattuna mielestäni huimaava. Kyselin onnettomuuksien tiheyttä eräältä autonkuljettajalta, naiselta, joka sodan aikana oli miesten rintamalle lähtiessä aloittanut tämän ammattinsa ja pysynyt siinä. Hän kertoi kolareiden aiheuttajien useimmiten olevan yksityisen autonsa uusia omistajia, joilla ei vielä ole riittävää kokemusta, mutta sitä enemmän halua ajaa nopeasti, tai sitten rattijuoppoja. Viimemainittujen hän kertoi ensimmäisen kolarin jo ilman pahempia seurauksiakin ajettuaan menettävän ajokorttinsa puoleksi vuodeksi ja toisen kolarin jälkeen kokonaan.

Jotkut suomalaiset lehtimiehet ihmettelivät polkupyörien puuttumista melkein kokonaan Moskovan liikenteestä. Selityksenä lienee ennen kaikkea Moskovan metro- tunnustetusti maailman kaunein ja käytännöllisin maanalainen rautatie, joka on Moskovalle merkinnyt liikennepulman ratkaisua. Sen rakentaminen ja laajentaminen jatkuu yhä, vaikka sillä jo nyt pääsee nopeimmin ja halvimmalla miltei joka suuntaan ja kaikki linjat on yhdistetty toisiinsa.

500 kalkkunaa sai surmansa tulipalossa

Edmonton. — Viime keskiviikkona sai vähän matkaa täältä yli 500 kalkkunaa ja muutamia hanhia surmansa tulipalossa, joka tuhosi rakennuksen, jossa lintuja säilytettiin.

Lintujen omistaja A. Rubin sanoi, että kalkkunat oli aiottu teurastaa joulumarkkinoita varten.

CSJ:n Toronton os. vuosikokouksen valmistava kokous

Toronto. — CSJ:n Toronton osaston vuosikokouksen valmistava kokous pidetään sunnuntaina, tammikuun 8 pnä kello 2 ip. osaston omalla haalilla. Tässä kokouksessa suoritetaan tarpeelliset järjestelyt ja valmistelut helmikuun 5 pnä pidettävää vuosikokousta varten.

Tässä kokouksessa asetetaan myöskin järjestön tpk:n ehdokkaat, joista sitten järjestön edustajakokous, joka pidetään helmikuun 18 ja sitä seuraavina päivinä, valitsee järjestön tpk:n.

Osaston edustajat edustajakokoukseen valitaan myöskin tässä tammikuun 8 pnä pidettävässä kokouksessa, samoin toimikunta, jonka tehtävä tulee olemaan alustukset asioista, jotka SJ:n Toronton osasto aikoo esittää edustajakokoukselle. Tammikuun 8 päivän kokouksessa huomioidaan juuri ne asiat, joita osaston jäsenistö haluaa esittää edustajakokouksen käsiteltäväksi.

Saapukaa mahdollisimman monilukuisena joukkona tähän tärkeään kokoukseen. — J. L.

Englannissa saa jo lentolippuja NL:oon

Lontoo. — Lentolippuja Neuvostoliiton kaupunkeihin on nyt ensimmäistä kertaa myytävänä British European Airwaysin (BEA) lipputoimistossa, ja jokainen neuvostokansalainen, jonka ruplat riittävät, voi lentää suoraan Britanniaan.

Tämä on tuloksena neuvotteluista ja sopimuksesta, joka syntyi BEA:n johtajan lordi Douglasin käydessä Moskovassa jonkin aikaa sitten.

Mutta siksi, kunnes BEA on ulottanut linjansa Helsinkiin, matkustajat joutuvat vaihtamaan kaksi kertaa konetta matkalla Lontoosta Moskovaan. BEA:n koneet lentävät Kööpenhaminaan ja Tukholmaan, josta matkustajat tulevat SAS:n tai Aeron koneilla Helsinkiin ja sieltä edelleen Aeroflotin koneilla Moskovaan ja muihin Neuvostoliiton kaupunkeihin.

Myös voidaan lentää Vienin ja Berliinin kautta.

Kaksi sai surmansa ukkosmyrskyssä

Sydney, Australia. — Kaksi henkilöä kuoli täällä satamassa yhden pahimman ukkosmyrskyn aikana mitä tunnetaan Sydneyn historiassa. He hukkuivat kun myrsky kaatoi heidän veneensä.

Myrsky kesti 45 minuuttia ja tuulen nopeus kohosi 60 mailiin tunnissa. Myrskyn aikana vallitsi kaatosade ja kadut joutuivat tulvan valtaan.

ADENAUER PINTEESSÄ VAKOILUJUTUN TAKIA

Vastatessaan viime viikolla Länsi-Saksan sosialidemokraattien välikysymykseen Bonnin liittopäivillä vahvisti liittokansleri Adenauer joka kohdassaan hampurilaisen kuvalehden "Spiegelin" syytteet, että hän ja hänen ystävänsä Blankenhorn ja Reifferscheidt ovat toimineet Ranskan vakoiluagentteina Länsi-Saksassa. Hampurissa ilmestyvän porvarillisen lehden "Die Weltin" mukaan liittokanslerin selitys liittopäivillä vahvisti vain, että hänellä oli henkilökohtaisia yhteyksiä tunnettuun vakoilijaan Schmeisseriin, että hän oli luovuttanut tälle edelleen Ranskan vakoilupalvelulle toimitettavaksi natsikenraali Speidelin selostuksen länsitisten miehitysvaltojen sotilaallisesti heikoista kohdista Länsi-Saksassa ja Schmeisser oli palkinnut Blankenhornia vakoilutehtävien suorittamisesta 1,600 länsimarkalla, suklaalla, kahvilla ja konjakilla. Edelleen hän vahvisti, että Blankenhorn oli v. 1949 yrittänyt saada ranskalaisilta miehitysviranomaisilta 800,000 länsimarkkaa Adenauerin vaalitaistelun rahoittamiseksi, joskin Adenauer vakuutti, ettei hän itse ollut saanut näistä rahoista markkaakaan.

Selityksessään liittokansleri Adenauer myönsi, että hänellä oli vä 1951 ollut läheiset suhteet Ranskan miehitysviranomaisiin ja että hän oli antanut heille "eräitä tietoja".

Adenauerin vastausta välikysymykseen ei seurannut tavanomainen keskustelu. Päinvastoin — sosialidemokraattiset välikyselijät pyysivät melkein anteeksi uteliaisuuttaan ja suostuivat ilman muuta siihen, että keskustelusta luovuttiin. Syynä tähän oli se, että tietyt sosialidemokraattiset johtajat ovat varsin kompromettoivalla tavalla sekaantuneet Adenauerin vakoilujuttuun. Joka tapauksessa asian päätös Bonnin liittopäivillä osoittaa selvästi, että Schmeisser-juttu valennettiin pääasiassa siitä syystä, että uudet paljastukset olisivat merkinneet Adenauerin ja monen muunkin Bonnin johtavan poliitikon poliittisen uran loppua.

Taistelut ovat kiihtyneet Algeriassa

Alger, Algeria. — Täällä tiedotettiin lauantaina, että ranskalaiset vuoristojoukot hyökkäsivät perjantaina Djurduran vuoristossa alkuasukasjoukkoja vastaan. Tiedonannossa sanotaan, että 35 sissiä sai surmansa hyökkäyksessä. Yksitoista sissiä haavottui hyökkäyksessä ja 21 otettiin vangiksi.

Viimeisen 10 päivän aikana yli 200 henkilöä on kuollut taisteluissa eri puolilla Algeriaa.

Taistelut ovat käyneet nykyään ankarimmiksi kuin koskaan viimeiseen 13 kuukauden aikana, jolloin taisteluita on käyty Algeriassa.

Pääministeri Faure on vaalipuheessaan sanonut, että uusien voimien lähettäminen Pohjois-Afrikkaan ei ole tarpeellista. Puolustusministeri kuitenkin sanoi puheessaan, että Algeriaan pian lähetetään 60,000 ranskalaista sotilasta. Hän sanoi, että ranskalaisia joukkoja on jatkuvasti viety Pohjois-Afrikkaan sitten viime jokakuun. Kaikkiaan ranskalaisia joukkoja on Pohjois-Afrikassa 320,000 miestä.

Canadan hiihtojoukkue matkusti Eurooppaan

Montreal. — Keskiviikkona joulukuun 28 pnä lähti Canadan 10-henkinen talviolympialaisjoukkue Montrealista lentokoneella Eurooppaan, missä se tulee osallistumaan tammikuun 26 pnä alkaviin talviolympialaisten hiihtokilpailuihin.

Canadan talviolympialaisjoukkueen johtaja Ken Farmer sanoi, että hän toivoo paljon pieneltä joukkueelta, joka käsittää neljä naista ja kuusi miestä. Hän vakuutti, että tämä joukkue on parhain mitä Canada on koskaan talviolympialaisiin lähettänyt, ja että hän uskoo sen tuovan mitaleja tullessaan. Erikoisen luottamuksen hän asettaa joukkueen naisjäseniin.

Tulipalo tuhosi seitsemän liikehuonetta

Lynchburg, Va. — Tulipalo tuhosi täällä keskiviikkona keskikaupungilla seitsemän liikehuonetta. Tulipalon aiheuttamat vahingot arvioidaan yli $2,000,000.

Tulipalon alkusyytä ei ole vielä voitu todeta.

P. W. VIIKERI
Suomalainen silmälasispesialisti
SILMIEN TARKASTUSTA
Toronto — 38 Sandford Ave.
Puh. HA. 1260
Joka keskiviikko klo 3 — 8 ip.

HYVÄ TERVEYS ON VÄLTTÄMÄTÖN
On erittäin tärkeätä säilyttää oma ja lapsemme terveys. RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY auttaa poistamaan vatsakaasukivut, kaasuisen ähkyn, happoisen ruuansulatushäiriön, auttaa palauttamaan sapen normaalisen toiminnan ja siten auttaa ruuan asianmukaista sulamista, säännöstelee vatsan liikkumisen, parantaa vatsan kovuuden ja antaa siten paremman ruokahalun, huojentaa peräpalseiden kipua, rintakipua, suun happamuuden ja kitkeryyden, mikä johtuu kaasun ja hapon aiheuttamasta vatsahäiriöstä, huojentaa umpitaudista johtuvan pääkivun ja auttaa poistamaan munuaisten ja virtsarakon hapon ja jätteet. ALKÄÄ SIIS ODOTTAKO HUOMISEEN, antakaa RUSCI TREATMENTIN auttaa teitä. Huomenna teistä tuntuu kuin olisitte uusi ihminen. Tuhannet käyttävät päivittäin RUSCI TREATMENTia ja sanovat saavansa täyden tyydytyksen muutamasta ensimmäisestä annoksesta. Hinta ainoastaan $6.00 pullo. Lähettäkää tilauksenne postimaksumääräyksineen meille.

LUSCOE PRODUCTS LTD. (V.V.)
559 BATHURST STREET TORONTO 4, ONTARIO

ARVOKKAAT KIRJAUUTUUDET
SAATAVANA
KIRJAKAUPASTAMME

★ ★ ★

DAPHNE DU MAURIER:
"Rebekan" tekijän uusi menestysromaani
MARY ANNE
535 sivua
Hinta sid. $3.30

"Mary Anne" on monivaiheinen kertomus kauniista ja häikäilemättömästä naisesta, joka Yrjö III:n ajan Englannissa pääsee huomattavaan asemaan Yorkin herttuan rakastajattarena ja joutuu päähenkilöksi erääseen maan historian sensaatiomaisimmista oikeusjutuista.

PEARL S. BUCK:
ITÄTUULI -- LÄNSITUULI
219 sivua — Hinta sid. $2.50

Pearl S. Buck lienee amerikkalaisista Nobel-kirjailijoista Suomessa parhaiten tunnettu. Hänen tuotannostaan on suomennettu useita romaaneja ja nyt julkaistaan suomeksi myös hänen esikoisteoksensa "Itätuuli — Länsituuli", joka ilmestyi alkukielellä v. 1929. Tällä romaanilla Buck aloitti Kiinan olojen kuvaamisen.
Buckin ensimmäisen romaanin päähenkilönä on kiinalaisen ylhäisöperheen tytär, joka naitetaan länsimaisen sivistyksen saaneelle kiinalaiselle lääkärille. Toisen juonikudoksen muodostaa se sovittamaton ristiriita, jonka aiheuttaa se, että päähenkilön veli, joka harjoittaa opintoja Amerikassa, ottaa vastoin vanhempiensa tahtoa vaimokseen amerikkalaisen naisen.

MARTTA HAATANEN:
ILTARUSKO
176 sivua
Hinta sid. $2.50

Martta Haatasen uuden romaanin ympäristönä on pohjoinen kirkonkylä ja sen arkisen aherruksen keskipiste, sahalaitos, jonka vaiheilla myös teoksen tapahtumat pysyttelevät. Ester, romaanin päähenkilö, on sahan entisen isännöitsijän nuori leski; hänen miehensä isä on sen perustaja, ja Ester itse, leskeksi jäätyään, joutuu palaamaan sinne saman työpöydän ääreen, jonka hän kolmetoista vuotta aikaisemmin oli nuorena morsiamena jättänyt.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Ltd.
Box 69 Sudbury, Ontario

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puhelin OS. 5-8824
Valokuvaustyötä kaikesta lajista

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä
Öljyhoitoa hiuksille
Jack Nicholson - Martha Mäki
Sama sisäänkäytävä kun naisten oluttupaan

E. KOLARI
KELLOSEPPÄ
59 Lorne St. S. Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 3-3974 Box 204
Vastapäätä Hill-Clark-Francis lautakomppaniaa

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. OS. 5-6852 Kotiin OS. 5-6352
A. HEISKANEN
7 Durham St. N., Sudbury, Ontario

Northern Cafe
36 Borgia St. Sudbury, Ont.
Puh. OS. 3-6683
Maukkaita aterioita, voileipiä ja hyvä kahvi.
Tutustukaa uuteen ruokalaan!
Lempi ja Väinö Kuja, omistajat

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTAARIOT
27 Elm St. E. Silvermanin vier.
Puhelin OS. 5-8221 Sudbury

KORKEIMMAT HINNAT!
TUOKAA KAIKKI TURKISNAHKANNE MEILLE
Valensky & Co.
Puh. OS. 3-9569
88-1/2-Elm St. E. Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. kontt. OS. 4-4014, kotiin OS. 3-0705
4 Durham St. N.
Huone 410 Mackey rak. Sudbury
ASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
● Hautaukset 100 m. säteellä toimitetaan ilman lisämaksua
Puh. OS. 3-9596
SAIRASVAUNUPALVELU
Puh. OS. 3-7431
62 Eyre St., Spruce kad. kulm. Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
● ÖLJYPOLTTIMOITA ●
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

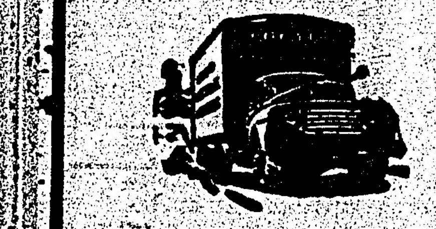

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Uuden vuoden vastaanottotanssit Finnish-haalilla lauantaina kello 9-12 illalla. Niilo Baston kolmikko huolehtii soitosta.

Uuden vuoden tanssit Wanupin haalilla lauantai-iltana. Haali on lämmin ja saa tanssia tarpeeksi.

"Roinilan talossa" harjoitukset Finnish-haalilla tiistaina kello 7.30 illalla.

Sudburyn naistenkerhon kokous Finnish-haalilla tiistaina klo 7.30 ip.

Osaston kaikkien elinten johtokuntien ja komiteain yhteinen neuvottelutilaisuus talvitoiminnan suunnittelemista varten Finnish-haalilla torstaina kello 7.30 illalla. Osaston johtokunnan jäseniä kehoitetaan >kapumaan tilaisuuteen.

Uusi rikastamo Vermilion Lakelle

Consolidated Sudbury Mines-yhtiö on ilmaissut aikomuksensa rakentaa Vermilion Laken alueelle rikastamon ja odotetaan yhtiön rakentavan uuden rikastamon vanhalle Erringtonin kaivokselle, missä kehitystyöt olivat käynnissä n. 25 vuotta sitten.

Uuden rikastamon pitäisi käsitellä n. 3,000 tonnia ooria vuorokaudessa, joten kysymyksessä on verrattain suuri pääoman sijoitus.

Hiljattain suoritettujen timanttiporausten avulla on todettu alueella olevan suuret oorireservit. Varhain vuonna 1955 yhtiö ilmoitti ooriireservinsä olevan n. 10,000,000 tonnia ja sen jälkeen on suoritettu laajoja tutkimustöitä ja valmistuttu tuotantoa varten. Yhtiön eräs virkailija sanoi todettujen ooriireservien kasvaneen ainakin kaksi kertaa suuremmaksi alkuvuodesta.

Vermilion Laken kaivoksen n:o 4 kaivosaukkoa syvennetään nykyisestä 900 jalasta 1,200 jalkaan. Vanhassa Errington-kaivoksessa louhittiin tasanteet 300, 500 ja 1,500 jalan syvyyksissä. Tähän vanhaan kaivokseen on louhittu uusi tasanne 750 jalan syvyyteen ja sitä on käytetty tutkimistarkoituksissa.

Timanttiporauksen näytteet ovat osoittaneet oorin sisältäneen huomattavasti kuparia, lyijyä, sinkkiä, kultaa, hopeaa sekä pyriittiä.

14 paunan painoinen kuha ei päässyt karkuun

Earl Brown Parry Soundista sai viime tiistaina Shawanaga-joesta 14 paunan painoisen kuhan, jonka uskotaan olevan suurimman tänä vuonna pyydetyistä kuhista. Kala oli 32 tuumaa pitkä ja ympärysmitaltaan 20 tuumaa.

Brown oli jääkalassa joella kahden muun miehen kanssa kun hän sai mahtavan kalan. Suuren kalan lisäksi he saivat yhden pienemmän kuhan.

Bruce Minella toimitetaan pormestarin vaalit pitkästä aikaa

Bruce Minesin pormestari, 82-vuotias Albert Grigg on valittu 36 vuotena valtuustoon ilman vastaehdokasta. Hän on toiminut 34 perättäisenä vuonna kauppalan pormestarina.

Tänä vuonna hänen vastaehdokkaakseen on kuitenkin nimitetty entinen valtuusmies E. A. White, joka on myös yli 80 vuoden ikäinen. Kauppalan valitsijat joutuvat nyt ensimmäisen kerran 34 vuoteen valitsemaan pormestarinsa. Vaalit toimitetaan tammikuun 2. pnä.

Yhdysvaltain veljesliikkeen kustantama
★ ★ ★
JOULU 1955
★ ★ ★
on nyt saatavana kirjakaupastamme
HINTA 75c
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ontario

Kettu hyökkäsi pojan päälle Chelmsfordissa

Kaksi koiraa estivät ketun hyökkäämästä toisen kerran 11-vuotiaan Russell Harrisonin päälle Chelmsfordissa. Ennen kuin koirat olivat tulleet pojan avuksi, kettu oli ottanut pojan jalasta kiinni, mutta vahvojen talvivaatteiden johdosta ei kuitenkaan haavoittanut häntä. Poika onnistui vapauttamaan jalkansa ketun suusta ja koirat piirittivät ketun kunnes pojan isä Clifford Harrison saapui paikalle ja ampui ketun.

Koska ketun arvellaan potevan vesikauhua, sen pää on lähetetty Ottawaan tutkittavaksi.

Eläinlääkäri tri F. Flowers seuraa Harrisonin kahden koiran tilaa. Kettu oli purrut 11-vuotiasta collie-koiraa takajalkaan, mutta toinen pieni sekarotuinen koira onnistui välttämään ketun hampaita.

Ei vielä tiedetä ovatko koirat saaneet vesikauhun ketusta, sillä tri Flowersin selostuksen mukaan taudin oireet alkavat näkymään vasta 10-14 päivän kuluttua. Joissain tapauksissa voi kulua 30 päivää ennen kuin tauti on havaittavissa.

Samana päivänä tapettiin toinen kettu Copper Streetin läheisyydessä Gatchellissa. Kaksi miestä oli juuri lähtemässä eräästä talosta kun huomasivat ketun tulevan heitä vastaan. Toinen heistä oli rientänyt takaisin taloon hakemaan kiväärin ja oli onnistunut ampumaan ketun.

Eläinsuojeluyhdistyksen tarkastaja Cecil Chabot kertoi, että tapettu kettu poltettiin, koska ei ollut mitään todistuksia, että se olisi ollut yhteydessä ihmisten tai koirien kanssa.

Uusi vuosi otetaan vastaan riemuten

Vanha vuosi on melkein loppuun kulutettu ja uusi vuosi astuu pian esille. Vanhaan hyvään tapaan Sudburyn alueen suomalainen väki rientää Finnish-haalille lauantai-iltana juhlimaan vanhan vuoden menoa ja uuden vuoden tuloa, sillä myös vanhan hyvän tavan mukaan uusi vuosi on otettava vastaan riemuten.

Juhlatunnelman kohottamiseksi jokaiselle henkilölle annetaan paperihattu ja uuden vuoden saavuttua jaetaan pillejä, ym. välineitä, joilla voi sopivalla tavalla ottaa uuden vuoden vastaan. Kaiken tämän kohinan lisäksi yleisö voi tanssia joutuun balloonien valtaan, jotka myös lisäävät iloa ja riemua.

Niin, kaikki tämä tapahtuu Finnish-haalilla uuden vuoden aattona ja yleisöä kehoitetaan saapumaan hyvissä ajoissa, jo kello 9 illalla, koska puolenyön jälkeen ei ole lupa tanssia.

Mutta kello 9—12 on mainio tilaisuus nauttia hauskasta seurasta ja hyvästä soitosta, sillä soitosta huolehtii Niilo Baston kolmikko. Sisäänpääsyhinta on vain $1.25.

Kahden vuoden virkakausi astuu voimaan vasta seuraavissa vaaleissa

Vaikka äsken suoritetuissa kunnallisissa vaaleissa hyväksyttiin äänten enemmistöllä virkailijoiden valitsemisen Sudburyn kaupungin virkailijat valitaan kahdeksi vuodeksi, se ei kuitenkaan astu voimaan ennen kuin seuraavissa vaaleissa ensi vuonna.

Tämä johtuu siitä, että vaalien aikana oli jo voimassa vuotuiset virkailijavaalit edelleen voimassa ja vasta vaalien jälkeen kun kuntalaiset olivat antaneet kannatuksensa, astui se voimaan.

Äsken suoritetuissa kunnallisvaaleissa va'litut virkailijat tulevat huolehtimaan kaupungin asioista vain ensi vuoden ajan ja vuoden lopulla on taas suoritettava uudet kunnallisvaalit, jolloin kaupungin virkailijat valitaan toimeensa kahdeksi vuodeksi.

Vesijohtosuunnitelma jälleen vireillä Lockerbyssa

McKim-kunnan kirjuri George Patterson ilma'isi tällä viikolla, että riittävän suuri määrä erään Lockerbyn alueen asukkaista on allekirjoittanut anomuksen vesijohtojen rakentamisesta heidän alueelleensa.

Anomuksen hyväksyminen merkitsee sitä, että kunnan toimesta laaditaan kustannusarvio vesijohtojen rakentamisesta. Kun kustannusarvio on laadittu, on alueen asukkaiden maksettava etukäteen 40 pros. heidän maksettavasta osuudestaan, ennen kuin vesijohtoja koskeva asetus hyväksytään ja ryhdytään varsinaisiin rakennustöihin.

Suunnitelman mukaan, että vesijohto rakennetaan Sudburyn kaupungin rajalta Martindale tietä ja sen jatkoa MacFar'ane Lake tietä MacLeod Rd:lle ja edelleen MacLeod tien varrelle Long Lake tielle asti. Southview Drivelle rakennetaan myös johdot McFarlane Lake Roadilta lähtien.

Kiina ja Ranska kauppasuhteisiin

Pariisi. — Ranskalainen valtuuskunta matkustaa pian Kiinaan neuvottelemaan Kiinan ja Ranskan välisestä kauppasopimuksesta.

"Marski ja ihana Elinor keisarinhovissa"

Helsingissä ilmestyvä SKDL:n päälehden, Vapaa Sanan pakinoitsija "Utelias" esitti äskettäin otsikkoon lainatun nimiehdotuksen kirjaan, jonka kirjoittamista ja kustantamista hän suosittelee riemuisesti, mutta täysin asiallisesti perustellen seuraavasti:

"Onko sinulla onnenpäivää? Kysymykseesi, nuori ystäväni, vastaan: Sinulla on onnenpäivää sitä useammin, mitä paremmin osaat käyttäytyä ja käyttää viehätysvoimaasi. Oletko selvillä salatuista sielunvoimistasi?" — Elinor Glyn.

Pakinoitsijalla on onnenpäivä aina, kun hän voi kynätä toisen lehmällä palstasarkansa alusta loppuun saakka. Kiitos, Elinor Glyn, kiitos. Sir Geoffrey Davson, tack, snälla Vecko-Journalen, tack, tack!

"Vanha rakkaus ei ruostu koskaan" on nimenä Vecko-Journalenin (n:o 38) kirjoituksella Elinor Glynistä. Otsikon alla istuu silkkisillä toppatyynyillä ihana Elinor yllään musta samettipuku, hartioilla karvakepsi, kaulassa, korvissa ja ranteessa aitohelmiä, sylissä kaksi kissanpoikaa.

Näin alkaa V-J:n (eläviä ja kuolleita kuninkaallisia, seurapiirihäitä ja ilmoitussivuillaan tuoreita korsetti- ja tissiliivitietoutta esittelevän riikinruotsalaisen kuvalehden) kirjoitus ikiruostumattomasta rakkaudesta:

"Kun ruotsalaisen naistenlehden nuori naispuolinen toimituspäällikkö muutama vuosia sitten matkusti Helsinkiin, hän osui laivalla samaan lounaspöytään kuin sotamarsalkka Mannerheim eikä malttanut olla salaa tarkastelematta tämän suurenmoisia kasvoja. Sotamarsalkka huomasi sen ja hymyili. "Te katselette minun kasvojani, Madame", hän sanoi. "Niin, niin, uurteisethan ne ovat, mutta jokainen ryppy on romaani."

Nyt vasta on saatu tietää, että yhden rypyn yllättävä nimi oli Elinor Glyn. Ihmetellään, mitä yhteistä on voinut olla ylpeällä, karskilla suomalaisella sotilashenkilöllä ja sentimentaalisten, aistillisten romaanien kirjoittajattarella — ne ilmestyivät huimaavan suurina painoksina, niitä lukivat ja kumma kyllä, lukevat yhä ikäneidot — Elinor Glynillä, joka kirjoitti lukemattomia käsikirjoituksia Hollywoodin filmejä ynnä kaikkaden ja kauneudenhoidon käsikirjoja, joka loi käsitteen "jokin" ja sex appealin edelleenkin hyväksytyt normit, joka opetti Rudolph Valentinolle erinäisiä hurmaavia hienouksia, ja josta laulettiin varjeteissa Atlantin kummallakin puolen:

**"Would you like to sin
with Elinor Glyn
on a tiger skin?
Or would you prefer
to err
with her
on some other fur?"**

Suomeksi: Tahtoisitko tehdä syntiä Elinor Glynin kanssa tiikerinnahan päällä? Vai haluaisitko mieluummin hairahtua hänen kanssaan jonkin muun taljan päällä?

Kiusaus olisi suuri jatkaa ain' eespäin VJ:n kirjoitusta kyntäen, mutta palstan mitta tekee tenän. Täytyy rajoittua kertomaan, että ihmeellinen Elinor oli häikäisevän kaunis englantilainen, jolle hänen ylhäinen ranskalainen isoäitinsä opetti niin perinpohjin hienoa käyttäytymistä eri tilanteissa, ettei unohtanut edes kysymystä: "Miten käyttäydyt giljotiinilla?"

Nyt Elinor Glynin tyttärenpoika Sir Geoffrey Davson, huomattava englantilainen lakimies, on salanimellä Anthony Glyn julkaissut isoäidistään kirjan, jonka paljastukset ovat — lukijain mielenlaadusta riippuen — tehneet naurettavaksi tai huokailleen ihastelluiksi kokonaisen karaan eläviä ja kuolleita kuuluisuuksia.

Näitä ovat venäläiset suuriruhtinaat, Egyptin kuningas, tusina Itävaltalaisia ja saksalaisia prinssejä, nippu lordeja, Espanjan kuningas Alfonso, aikansa kuuluisin metafyysikko englantilainen filosofi (!) F. H. Bradley, kenraali Mannerheim jne. Tämä Elinor liitteli kuin kotonaan Venäjän ja Espanjan hoveissa. Vuonna 1920 hänet kutsuttiin Hollywoodiin, jossa oli 10 vuotta "korkeimpana makuneuvostona", mikä selittää paljon sikäläisen filmiteollisuuden makuasioita.

V-J:n kirjoittaja lopettaa:

"On naisia, jotka korkeaan ikään saakka säilyttävät kauneutensa ja vetovoimansa. Heitä oli myös Elinor Glyn, joka 70-vuotispäivänsä lähestyessä yhä oli hyvin kaunis ja viehättävä nainen. Tosin hän ei ottanut uusia rakastajia, mutta sai ihastuttavaa huvia pitämällä vanhat ihailijansa — yhtenä heistä sotamarsalkka Mannerheimin, jonka hän tunsi Pietarin ja Parisin ajoilta — kohtuullisen lämpimänä.

Tämän lisäksi hänen elämänsä syksyä suostutti vuorenvarma usko, että 'jälkimaailma tulee pitämään hänet aikansa suurimpana naiskirjailijana.'"

Julma jälkimaailma sanoo Isossa Tietosanakirjassa:

"Glyn (glin) Elinor (s. n. 1870), os. Sutherland, engl. kirjailijatar. Teokset, joita us. suomennettu, ovat kirjallisesti arvottomia seurarelämäromaaneja."

Mutta arvojahan on tapana uudelleenarvioida.

Eikö nyt, kun meillä best sellerinä hurmaa lukijattaria 'Marski ja hänen hovinsa', olisi aika julkaista teosta 'Marski ja ihana Elinor keisarinhovissa'? Voisi Elinor Glyn muuttua aikansa suuriminaksi naiskirjailijaksi. Kuka sen kirjoittaisi? WSOY varmaan kustantajsi mielibyvin. Esitutkimuksiin tarvittavia varoja tuskin kieltäytyisi myöntämästä Puntilan kulttuurirahasto.

Hellettä Argentiinassa

Buenos Aires. — Argentiinassa vallitsi joulun edellisviikolla lämpöaalto, joka aiheutti suorannaisen kansainvaelluksen suurkaupungeista rannikon kylpypaikkoihin.

Turnipsi tavaton -- kiinalainen kansansatu

Olipa kerran köyhä talonpoikaisvanhus, joka viljeli turnipseja. Läheisyydessä asuva maanomistaja ajoi lampaansa ja sikansa hänen peltotilkulleen. Lampaat söivät suihinsa jokaisen vihreän tupsun ja siat tunkivat kärsänsä mullan sisään ja käänsivät ylös loputkin.

Vain yksi ainoa, pieni turnipsi pelastui. Talonpoika kasteli sitä joka päivä ja lannoitti sitä joka viikko. Tulivat pakkaset, tuli lumi, mutta vieläkään ei vanhuksella ollut sydäntä nyhtää maasta ainoata satoaan. Seuraavana keväänä, kun hän vihdoin tempaisi sen maasta, oli turnipsi paisunut yhtä valtavaksi kuin pyöreä pöytä, jonka ympärille kymmenen ihmistä sopii istumaan.

Sattuipa siihen myös piirin poliisikomentaja kahdeksan miehen harteilla lepäävässä kantotuolissaan.

"Hämmästyttävää"! sanoi hän turnipsin nähtyään.

"Ihmeellistä!", julistivat kaikki hänen seurueeseensa kuuluvat virkamiehet.

"Satumaista!" sanoi maanomistaja, joka asui siinä vieressä.

"Sinun on vietävä tämä keisarille!" sanoi piirin poliisikomentaja.

"Aiotteko antaa sen pois?" huusi vanhus. "Entä mitä minä sitten syön?"

"Niin alhaisen henkilön kuin sinun ei sovi huvitella tällaisen aarteen kanssa", sanoi poliisikomentaja. "Sinä viet sen heti keisarille tai minä näytän sinulle, mitä seuraa siitä, että ryhtyy julkeaksi!"

Poliisikomentaja teki ehdotuksen, että keisarinvallalle pystytettäisiin muistomerkki. "Seurauksena siitä rajattomasta hyveen ja viisauden virrasta", tuo ehdotus alkoi, "joka on tulvinut yli maan Teidän Keisarillisen Majesteettinne hallituskautena, on Teidän Keisarikunnassanne ilmestynyt erinomaisen suosiollinen enne vastaisen varalta tämä valtavan turnipsin hahmossa. Koska kukaan Teidän alamaisistanne ei ole tämän turnipsin arvoinen on sen kasvattaja määrätty tuomaan se Teidän Majesteetillenne kunnianosoituksena Teidän Keisarillisen Majesteettinne persoonaa kohtaan . . ."

Ja niin edelleen. Ja niin edelleen.

Keisari häikä'styi kaikesta tästä ylistyksestä. Koska hän ei oikein tiennyt, mitä turnipsille piti tehtämän, hän otti sen vastaan, korotti poliisikomentajan virka-asteikon ylimmälle portaalle ja määräsi että vanhukselle oli annettava muutamia jalokiviä.

Sillä aikaa kun hänen turnipsiaan kuljetettiin keisarin palatsiin, vanha talonpoika tarkasteli palkkiota kauhuissaan. Syödäkö nuo jalokivet? Siihen hän ei kyennyt. Myydäkö ne? Sitä hän ei uskaltanut, koska itsensä Keisari oli ne antanut.

Maanomistaja taas, omalla tahollaan ajatteli: 'Mikä onni tuota miestä kohtasikaan! Ajatella, mitä hienoja jalokiviä hän saikaan — yhdestä turnipsista! Olisipa totisesti minullakin tarjota Keisarille jotakin, joka olisi hänestä todella arvokasta!"

Hän ajatteli tuota yötä päivää ja melkein sairastui. Sitten hän yhtäkkiä sai ajatuksen. Hän pyysi pääsyä entisen poliisikomentajan puheille, joka nyt oli korkeimman arvoasteen virkamies ja lahjoi hänet tekemään ehdotuksen vielä toisen muistomerkin pystyttämiseksi keisarinvallalle.

Tällävälin keisaria oli alkanut kaduttaa, että hän oli ottanut vastaan turnipsin. Loppujen lopuksi, tuumi hän, se nyt ei ollut juuri suurenkaan arvoinen. Ja niinpä hän sitten, lukiessaan ehdotusta uudesta keisarinvallan muistomerkistä, ihmettelikin mielessään kuka tällä kertaa oli tulossa häntä petkuttamaan.

"Mitä olet tuonut?" kysyi hän tuimana heti, kun maanomistaja oli ohjattu hänen eteensä.

"Olen tuonut oman tyttäreni palvelemaan Teidän Keisarillista Majesteettianne!", vastasi maanomistaja pudoten polvilleen.

Keisari silmäili suloista nuorta neitoa, joka itki isänsä vieressä ja ihastui. Hän antoi heti määräyksen, että tyttö oli vietävä hänen haaremiinsa.

"Olet saava vastalahjaksi mitä kalleimman aarteen", sanoi hän, ja kivahti määräyksensä.

Ja ennenkuin maanomistaja tiesikään mitä oli tapahtunut, oli tuo suunnaton turnipsi hänen vierellään. Eikä hän voinut tehdä mitään muuta kuin ottaa sen mukaansa kotiin ja sijoittaa sen siel'ä keskeiselle paikalle taloonsa. Eikä sitä sielläkään käynyt päinsä sen enempää syödä kuin heittää tunkiollekaan.

"Keisarit! . . . Poliisikomentajat! . . . Maanomistajat! . . ." virkkoi vanha talonpoika kuultuaan, että hänen turnipsinsa mädäntyi nyt maanomistajan vierashuoneessa. "Mitähän hyötyä niistä kenestäkään on?"

Ja lähti muokkaamaan maatilkkuaan.

Vapaus kustannusliikkeen kustantamana on ilmestynyt TASKUKALENTERI ensi vuotta varten. Kalenterissa on paljon tärkeitä tietoja lukuisilta eri aloilta, sellaisia, joita on vaikea monasti ja yht'äkkiä löytää tavallisista lähteistä. Ensi vuoden Taskukalenterin sisältö on monipuolinen, sinä on tärkeitä tietoja jokaiselle.
Taskukalenterista on tullut yhä suosituin taskukirja, jota ilman ei aikaansa seuraava kansalainen tule enää toimeen.

TASKUKALENTERI
vuodelle 1956
on nyt ilmestynyt
128 sivua — Hinta 50c
★ ★ ★

Seuraavassa on ensi vuoden Taskukukalenteri sisältöluettelo:

Kalenteriosa	Maailmanennätykset
Tärkeimmät tapahtumat	1,500 m. ennät. kehitys
Postimaksut	Olympiakisojen ennätykset
Pakettimaksut Suomeen	Viralliset juhlapäivät
Työttömyysvakuutus	Canadan kauppa
Vanhuudeneläke	Mittoja ja painoja
Parhain vanhuudenturva	Vitamiiniaakkoset
Canadan unioiden jäsenmäärä	Terveysohjeita
Kesälomasäädöksiä	Maailman rauhanliike
Suurimmat laivat	Canadan väkiluku
Sosialistinen maailma	

Myönnämme 15% alennuksen jokaiselle, joka tilaa TASKUKALENTERIA 10 kappaletta tai enemmän. Ottakaa huomioon kämpillä ja muilla työmailla.
Taskukalenteri on nyt lähetetty kaikille asiamiehille, mutta jos ei paikkakunnallanne tai työmaallanne ole asiamiestämme, kirjoittakaa suoraan osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

Setä Sämin suuri "apu" menee sotatarkoituksiin

Washington. — Valtiosihteeri Dulles tiedoittaa, että hallitus haluaa lisätä ulkomaiden avustamistaan ensi tilivuotena ja että se tulee kongressilta pyytämään $4,900,000,000 summaa tähän tarkoitukseen.

Vaikutteena tähän vaatimukseen on Dullesin mukaan se, että Neuvostoliitto on viime aikoina alkanut esiintyä Keski-Idässä rahallisen avun tarjoojana taloudellisella alalla.

Dulles myöntää, että kysymyksessä on sekä sotilaallinen että taloudellinen apu ja että noin $2,200,000,000 hyppäys tällä alalla yli sen mitä siihen tänä tilivuotena kulutetaan, johtuu siitä, että "on tarpeen pitää sotilaallisten varusteiden putkilinja täydellä voimalla toiminnassa", hänen sanojaan käyttääksemme.

Todellisuudessa, sanoo Dulles, tultaisiin ensi tilivuonna käyttämään $200,000,000 enemmän kuin tänä tilivuonna. Mutta suuri lisäys korottaisi tämän tarkoituksen reservirahaston $7,000 miljoonan summaan, mikä valtuutettaisiin käyttämään jonakin vuonna tulevaisuudessa. Hän vaatii uutta rahaa taloudelliseen avustukseen $1,900,000,000 ja sotilaalliseen avustukseen $3,000,000,000.

Nykyinen ulkomainen avustus — sekä taloudellinen että sotilaallinen huomioon otettuna — on Dullesin mukaan $4,200,000,000 vuodessa, mistä $2,500,000,000 sotilaalliseen avustukseen ja $1,700,000,000 taloudelliseen.

Merimies uiskenteli meressä 29 tuntia

Florida Straits. — Norjalainen merimies, joka joulupäivänä putosi mereen norjalaisesta rahtilaivasta Hoegh Silverspraysta, pelastettiin erääseen brittiläiseen laivaan joulukuun 26 pnä, 29 tuntia senjälkeen kun hän oli pudonnut mereen.

Pelastettu norjalainen, Arne Nicolaysen kertoi pelastajilleen, että hän ei tiedä miten putoaminen tapahtui. Hänen ohitseen oli kulkenut ainakin kaksikymmentä laivaa, mutta niin etäältä, ettei hänen avunhuutonsa kuulunut niihin. Kun hän oli hyvä uimari uiskenteli hän yhtämittaa siihen asti kunnes pelastajat saapuivat.

Brittiläisiä vakoilijoita tuomittu Puolassa

Lontoo. — Varsovan radiotiedossa sanottiin keskiviikkona, että Varsovassa on sotaoikeus tuominnut kaksi brittiläistä vakoojaa kuolemaan. Samasta syystä toisia tuomittiin brittiläisinä vakoojina 8 vuodesta elinkautiseen vankeuteen.

Egypti ostaa rautatievaunuja Jugoslaviasta

Belgrad. — Belgradin radiotiedoissa torstaina sanottiin, että Egypti on tilannut Jugoslavialta $900,000 arvosta rautatievaunuja. Tiedonannossa sanotaan, että rautatievaunut tulevat olemaan tavara- ja postivaunuja.

KIHLOISSA

Täten ilmoitan, että tyttäreni
MARY ANNE JOKI
ja
Lac. JAMES EDWARD McWHIRTER
ovat julkaisseet kihlauksensa Marysvillessa, B. C.

IRENE KIVELÄ,
Sudbury, Ont.

UUSINTAESITYS NÄYTELMÄSTÄ
"MARTELLA"
CSJ:n Port Arthurin osaston haalilla
316 Bay Street
Sunnuntaina, tammikuun 8 pnä, klo 8.30 illalla
TERVETULOA!

Suunnitteletko Suomimatkaa ensi vuoden aikana?
Varatkaa hyttipaikkanne nyt ensi vuoden matkaa varten!
RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
ja
NORTH GERMAN LLOYD LINJAN
3 ENSI KEVÄTTALVEN KULKUVUOROA HALIFAXISTA
suoraan Göteborgiin, Ruotsiin
Suora ja vaivaton reitti matkustaa Suomeen.

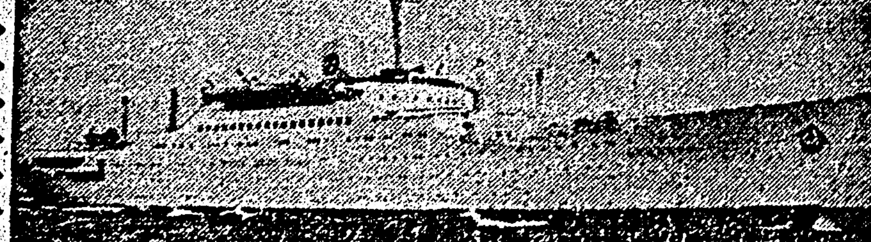

M. L. STOCKHOLM'in kevättalven kulkuvuorot Halifaxista:
HELMIKUUN 16 P., 1956
MAALISKUUN 15 P., 1956
Käyttäkää hyväksenne säästökauden hintoja.
★
North German Lloyd Linjan kulkuvuoro Halifaxista Göteburgiin
"BERLIN"-laivalla (Entinen "Gripsholm")
TAMMIKUUN 20 P., 1956
Matkustaessa canadalaisesta satamasta, eivät Suomen kansalaiset tarvitse viisumia, ainoastaan voimassa olevan passin.
Erikoisen suosittavat kulkuvuorot vasta äskettäin Canadaan tulleille suomalaisille, joilla on vaikeus saada USA:n kauttakulkuviisumia.
● *Tilatkaa hyttipaikkanne nyt!*
● *Palveluksemme ulottuu rannasta rantaan!*
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P.O. BOX 69 - SUDBURY, ONTARIO

E. A. McDONOUGH, D.C.
● KIROPRAKTORI ●
119 Cedar Street PUHELIN OS. 5-5745 Sudbury

PERUSTETTU 1928
RITARI INSURANCE AGENCY
Vakuutuksia — Autolainoja
1 CEDAR ST. PUHELIN OS. 5-5685 SUDBURY